

SOVYETLERİN BALTİK'A TAMAMİLE HÂKİM OLUŞU ALMANYADA ENDİŞE UYANDIRDI

Yeni Anlaşmalarla Estonya, Letonya, Litvanya Sovyet Rusyanın Askerî Üsleri Haline Gelecek İngiltere Ve Fransanın, Almanyanın Sulh Tekliflerine Cevabı Ne Olacak?

Ya Bu Deveyi Gütmeli, Ya Bu Diyardan Gitmeli!

YAZAN: Ebüzziyazade Velid

Demokrat devletlerin, içine düşükleri karışık vaziyetten kurtulabilmek için, sername itihaz ettiğimiz meşhur meselin hükmüne uymaktan başka çareleri yoktur.

M. Hitlerin nutkunda sulh için ileri sürdüğü meselelerin bazıları bin-nişbe kolaylıkla halledilebilir. Diğer bazıları ise halletmek değil, hattâ bunların mânâlarını bile birdenbire anlamak mümkün olmuyor.

Mesela, Alman devlet reisinin bahsettiği yedi mesele arasında (Cenubi Avrupada ekalliyetler meselesini halletmek) maddesi var. Bundan maksat nedir ve bunun şümülü nereye kadar varır? Keza M. Hitler ortaya (Cenubi Avrupada Yahudi meselesini tasfiye etmek) diye bir medde daha çıkarıyor.

Acaba bundan maksat da, mesela Romanya, Yugoslavya, hattâ daha aşağıdaki memleketlerde de, Yahudilere, Almanyada yapılan muamelelerin yapılmasını mı istemekti? Eğer maksat bu ise, bu kadar akla sığmayacak taleplerle bir sulh masasına oturmak nasıl kabul olabilir? Biz, dünyanın herhangi bir yerindeki Yahudilerin himaye edilmesini talep etmeyenlerden değiliz. Hattâ bilâkis Filistin gibi ülkelerde durup dururken bir Yahudi meselesi çıkarılarak o yüzden bir çok insan kanı akmasına da şiddetle muarız ve bunu yaparlara, böyle ırkları birbirine düşürecek siyasetten vazgeçilmesinin müessir surette tavsiye edilmesi fikrindeyiz.

Bununla beraber, herhangi müstakil bir memleketin kendi millî hükûduları dairesinde Yahudilere edeceği muamele hakkında haricîten emir almağa razı olacağına da bir türlü a-kil erdiremiyoruz.

Hem, Yahudi meselesinin Alman-yadan başka memleketlerde de tasfiyesi, M. Hitler için umumî bir sulh akdinin icabatından addediliyorsa, bu tasfiye neden Cenubi Avrupaya inhisar ettiriliyor? Bunun aynı zamanda şimdi Almanyanın komşusu olan Rusyadan da talep edilmesi lâzım gelmez mi? Bahusus, ki Rusyada da Yahudi pek çoktur, hem de Yahudiler, orada mesela Hariciye Vekili olmak gibi büyük mevkilere de çıkarılmaktadır. Hattâ bu defa Lehistan'da Rusya tarafından işgal ve istirdat edilmiş olan araziye derhal bir çok büyük Yahudi memurlar tayin edilmiştir. Halbuki aynı Lehistanın, fakat Almanlar tarafından işgal edilen kısımlarında, derhal ısdar edilen bir emirname ile Yahudilerin akşam saat sekizden sonra sokağa çık-maları bile menedilmiştir.

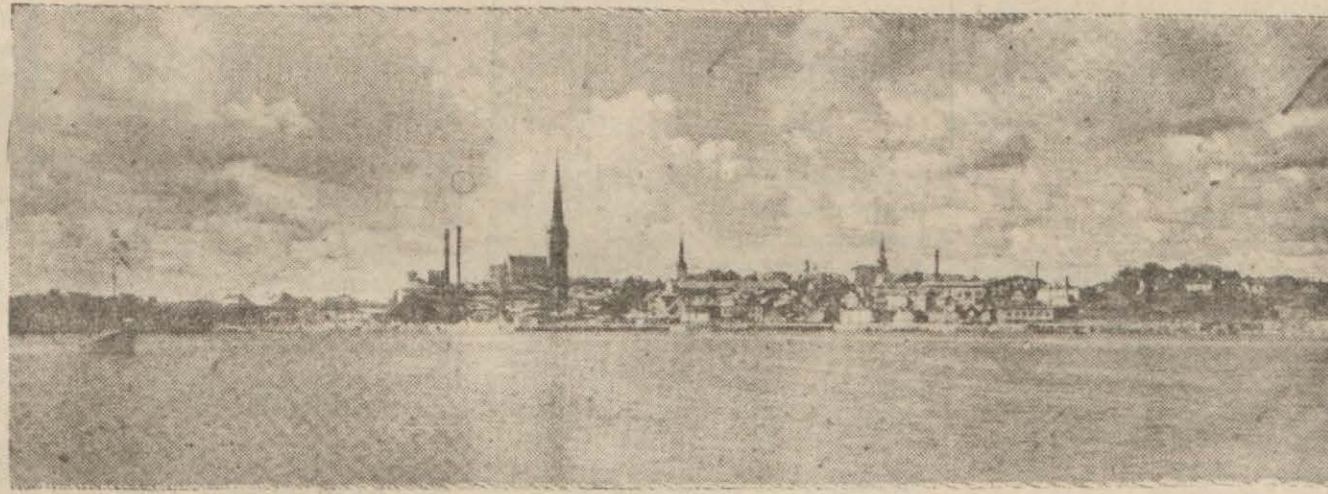
Ortada böyle garip tezadlar varken, M. Hitlerin durup dururken Cenubi Avrupada da bir Yahudi meselesi çıkartmak istemesinin mânâsını hakikaten anlamak güçtür.

M. Hitler yedi meselelerin içine mahut (hayat sahasını tanzim etmek), (Cenubi Avrupada iktisadi kaynak-ları inkişaf ettirmek) gibi bir takım müphem ve derece şümülünü tayine imkân olmayan bahisler de karıştırıyor.

(Cenubi Avrupada iktisadi kaynakları inkişaf ettirmek ten maksat acaba, Balkanlarda iktisadi bir takım imtiyazlar talep etmek ve bu imtiyazların Almanyaya inhisar ettirilmesini istemek midir?

(Arkası 8 inci sayfada)

EBUZZİYZADE
Velid

Estonyanın hükümet merkezi Tellin'in denizden görünüşü

(Bu şehir 1917 den evvel Ruslara aitti)

Sovyetler Baltık'ta Yalnız 120,000 Asker Bulunduracak

Son haftalar içinde mühim görüşme-meler yapan Molotov

Moskova, 8 (A.A.) — Dolan bir habere göre Sovyetler Birliği Estonyadan iki talepte daha bulunmuştur. Sovyetler Estonya topraklarında iki noktayı daha işgal etmek istemektedirler. İki memleket arasında imza edilen muahedede Sovyetler Birliğinin Estonyada tesis edeceği bir deniz üssü ile bir hava üssünün yerleri müteakbil bir muvafakle tesbit edilceği tasrih olunmaktadır.

Muahedede Sovyet kıt'alarının bu üslere deniz yolu ile gidecekleri zikredilmektedir. Halbuki Sovyetler şimdi söylendiğine göre, kıt'aların Estonya topraklarından geçmek suretille bu üslere gitmelerini istemektedirler.

Moskovada bulunan Litvanya Hariciye Nazırı Urbys saat 22 de Molotof ile görüşecektir.

Enebi mahfellerinde söylendiğine göre Sovyet hükümeti büyük bir itimadla Almanyanın şimdi harekete geçecek bir vaziyette bulunmamasından istifade ederek Sovyetler Birliği

(Arkası 7 inci sayfada)

Romanya, Macaristan, Ve Yugoslavya Yeni Bir Pakt Yapıyorlar

Budapeşte, 8 (A.A.) — Zannedildiğine göre Macaristanla Romanya ve Yugoslavya arasında yakında bir ademi te-cavüz paktı ile bu memleketlerdeki ekalliyetler hakkında bir pakt imza edilecektir.

İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, Avrupa'nın bu kısmında devamlı bir iş birliği temini için alâkadar memleketler arasındaki diplomatik temas sıkı bir şekilde devam edecektir.

Resmî mahfellerde büyük bir ihtiyatla hareket edilmekte ve hadiselerin memnuni-yete sayan bir seyir takip ettiği beyan edilmektedir.

Bükreş, 8 (A.A.) — Rador Ajansı tebliğ ediyor:

24 Eylülde, Yugoslavya hükümeti, Rumen hükümeti nezdinde dostane bir teşebbüste bulunarak, Romanya ve Macaristan müsterek hudutlarında bulunan kuvvetlerini hep birlikte azaltmalarının Ru-

(Arkası 7 inci sayfada)

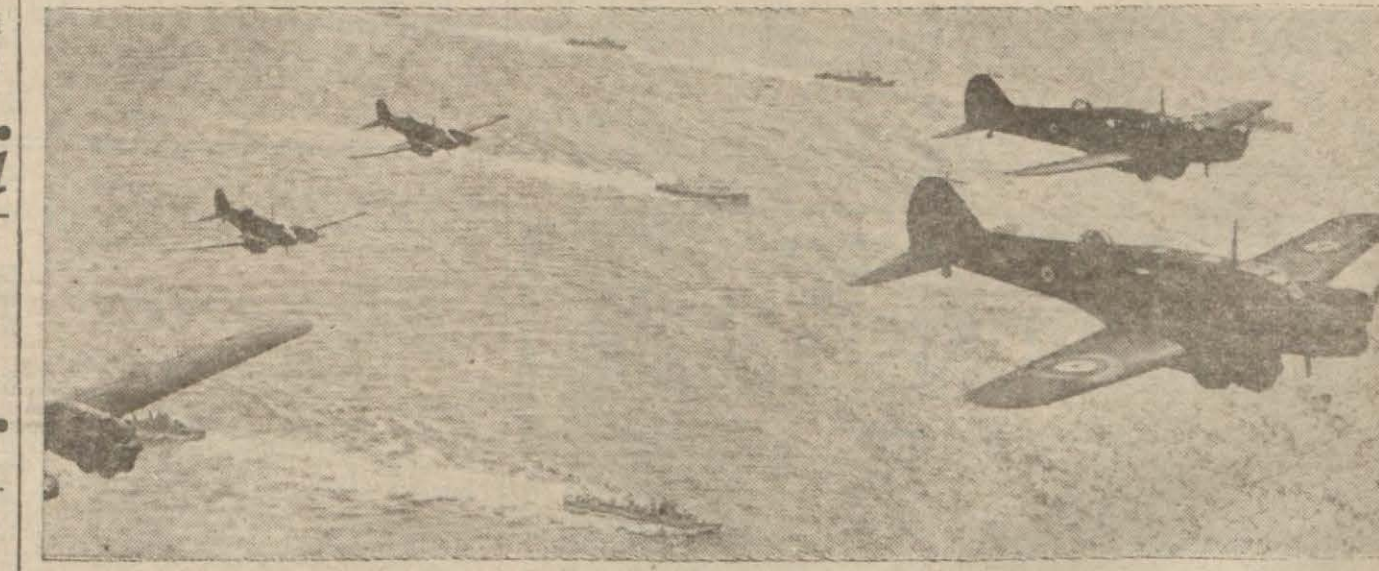

Macar Başvekilî Kont Csaky

İngiliz - Fransız Orduları Faaliyetlerini Arttırıyorlar

3000 Tayyare Harbe Hazır

Karşılıklı Topçu Muharebesi Bütün Şiddetile Devam Ediyor

İngiliz - Fransız hava ve deniz kuvvetlerinden bir kısmı

Paris, 8 (A.A.) — Rhen cep-hesinde müteaddit noktalar üzerinde Alman faaliyetinin artması na rağmen, henüz bir taarruz tehdidi ve yahut acil bir tehdit mevzuu bahis olmadığı anlaşılmaktadır.

Alman piyadesinin faaliyeti dün devriyeler gönderilmesi suretille bilmassa Ohrenthol da kapedilmiştir.

Topçu, ezcümle ağır topçu faaliyeti Mozel bölgesinde bilhassa şiddetli olmuştur. Malûm olduğu üzere bu bölgede Fransız kıta-tı Eylülün ilk haftaları zar-fında Alman toprağında altı kilometre kadar ilerlemişlerdir. ki,

(Arkası 7 inci sayfada)

TENKİTLERİ

Maginot ile Siegfried değil Wagner ile Descartes

Harp ilân edildiği gündenberi, gözler garp cephesinden ayrılmıyor, kulluklar garp cephesini dinliyor; ağız-larda iki kelime var: Maginot ile Siegfried.

Fransa ile Almanyâ hududunda, karşılıklı göğüs geren, birbirlerine meydan okuyarak uzanan, yayılan

bu iki hat, medeniyetin yerindibine saldı: kalelerdir. Gökyüzüne baş kaldıran surların bile fethedildiğini bilen medeniyetimiz, dünyaya üstten değil, altta daha iyi hâkim olunur deyip bir kunduz ustahı ve sabrı ile yeri oydu, oykladı ve cengâverliği

(Arkası 7 inci sayfada)
SELAMİ İZZET SEDES

BUGÜN

8 Sayfa

3 KURUS

2 İNCİ SAYFADA: M. M. Grupu

(Tefrika) - Karlı Bir Kış Sabahı (Edebi Roman) - Dış Politika: Hâmit Nuri - Şehir Haberleri.

3 ÜNCÜ SAYFADA: Musahabe:

Selâmî İzzet Sedes - Not-lar: Sükrü Ahmet - Dağarcık: Osman Cemal - Görüp Duyduklarım: Zeki Cemal - Son Haberleri.

4 ÜNCÜ SAYFADA: Atatürkün

Son Günleri - Mein Kampf (Hitlerin Kitabı) - Askerlik: Emekli General Kemal Koçer - Sual - Cevap - Meraklı şeyler.

5 İNCİ SAYFADA: Spor - Hazret-i Muhammed.

6 İNCİ SAYFADA: Hikâye: Fakih Berçmen - Haccacı Zâlim (Tefrika) Aşkın Hançeri (Zabıta Romanı) - Balkan Memleketleri.

7 İNCİ SAYFADA: Memleket Ha-

berleri

5 Çocuklu Bir Babanın Marifeti

Beş Suç Birden İşledi Ve Tevkif Edildi

Evvelki gece Şehreminde cereyan eden bir sarhoşlukla rezalet çıkarmak, ve memurlara bıçak çekip dövmek, diğer bir kadını yaralamak ve vazife esnasında memurlara hakaret vak'asına dün akşam nöbetçi bulunan asliye 7 inci ceza mahkemesinde bakılmıştır. Hâdisenin suçlusu Mahinu isminde genç bir kızla dostu Şükrüdür.

Henüz genç bir yaşta bulunan Şükrü hem evli ve hem de 5 çocuk babasıdır. Fakat kendisi son zamanlarda karısını ve evini ihmal ederek Mahinu ile metres hayatı yaşamağa başlamıştır.

Karısı bu vaziyeti evvelki gün alâkadarlara şikâyet ederek çocukla-ri ile kendisinin aç ve perişan bırakıldığını gözyaşlarıyla söylemiş ve bir

Hitlerin Sulh Teklifi Harbi Önlemeğe Muvaffak Olamıyor

Vaşington, 8 (A.A.) — «Havas» Hariciye Nazırı Hull, matbuata beyanatta bulunarak Ruzveltin tavassutta bulunması için Almanyanın bir teklif yaptığını gazetelerde okuduğunu söylemiş ve bu haberi tefsir etmekten içtinap etmiştir.

Ruzvelt'in Avrupa ihtilafında tavassutunu teklif etmiş olan Johnson, Almanlar tarafından bu hususta verilen habere karşı alâka göstererek Reiscumhurun tavassutta bulunmağı kabul etmesi lâzımgeldiğini beyan etmiştir. Hitler'in Ruzvelt'in tavassutunu istemeği düşündüğüne dair verilen haber siyasi mahfillerde itimatızsızlıkla karşılanmıştır.

Hariciye Nezaretinin etrafında bulunanlar, Fransa ve İngilterenin muvafakatı alınmadıkça

his olamayacağını saklamamaktadırlar.

Diğer cihetten Reiscumhur şimdiden akamete mahkûm olan bir müzakereye tavassut etmek ve hakiki bir sulh tesisi için değil de

(Arkası 7 inci sayfada)

Akordu Bozuk Bir Sese Cevap

Bu Ses Bir Gazetenin Sesidir. Cevabını 7 İnci Sayfada Okuyunuz

İŞGAL SENELERİNDE M. M. GRUBUNUN GİZLİ FAALİYETİ

No: 57

Hatıratı Yazan : Eski Topçu Mufettişi Emekli
GENERAL KEMAL KOÇER

Bir Vapurumuz Mar- marada Tutulmuştu

Hakkıya cephanelikte vapur arasındaki sevkıyat işi verilmiştir. Bir çok işlerde bana refakat ve yardım ederdi. Tehlikeyi her an karşılayacak vaziyettedir. Çok dayanıklıdır, yorulmak bilmez. İcabına göre muhtelif şekillerde görünmesini bilir ve birçok muhafiliflerin de teveccühünü kazanmıştır. Muhtidene mehtiligi tanımıştır.

TEĞMEN (EMEKLİ) MERHUM YÜZBAŞI ABDÜLVAHAP

Kendi tedris halkında ve aile ocağında yetişen bir fedakâr için ne yazık ki Harplerde büyük kahramanlık göstermiş, vücudü delik deşik olmuştur. Memleketine sarılsam bir muhabbetle bağlıdır. Aldığı vazifeyi anında yapar ve hiç bir tehlike önünde yılmıyarak göstermez. Cephaneliklerde, ambarlarda her gün çalışır. İlk va-pura memur edilmek için çok ısrar etti. Abdülvahap için hayatı ta en aziz olan boru, benim arzularımı yerine getirmekti. Annesine ve kardeşine derdi ki, biz hepimiz ağabeyime feda olalım! Bu iste cansiparane çalışmasında bu sevginin de büyük tesiri vardı. Son derece emniyete şayan dır. Vazifesinde çok dikkatlidir. Binlerce kalem harp maddesini büyük bir itina ile kaydetmiştir, hiçbir yanlışlığı meydana vermemiştir. Uzun süren mesai, vücudünü çok yorgun bırakmıştı. Esasen aldığı yaralar da vücudünü hırpalamıştı. Bir müddet sonra hafif hizmete ayrıldı. Bu iş bile aile vucudünü sarımsı, Tek-aüde sevk edildi ve kalb hastalığından kurtulmayarak irtihâl etti; onu emle ve rahmetle yâdedirim.

YÜZBAŞI (EMEKLİ ALBAY) BİLAL

Bilâl, emekte neş'e edince, Erzurumda bulunduğum alaya geldi. Çok hassas, çok cesur ve samimidir. Mesrutiyet devrelerinde beraberce menfalarda bulundu. Bilâl bütün ruhumla memnûn. Mühim bir işe tegebüs edince Bilâlden, bu kudretli elemandan müstâgni kalamadım. Onun bu vazifede benimle iş ortaklığı edip etmeyeceğini sormaya da lüzum yoktu, doğrudan doğruya kendisine alacağı vazifeyi ve yanında bir eve taşınmasını hatırlattım. Bilâl her tehlikeli işte itimat edilebilirdi. Kendiliğinden iş başarmak hassası ile arkadaşları arasında mümtâz olan bu kıymetli subay, grupta bir çok defalar, hayat tehlikeleri geçirdi, fakat yılmadı ve daima muvaffak oldu. Hastalanmış ve mühim hastalığın sarıslarını altında yıllarca çölmüştü. Mem-leket, böyle çocukları ile iftihar edebilir ve bunlara daima güvenebilir.

KAYYUM AHMET

O, verilen vazifeyi nâmus bildiği için, memleketine nâfi olacağından emin bulunduğu için, canla başla yapardı. Fevkalade metin ve ketumdü. Büyüklüklerine derin bir saygı ile bağlıdır. Ve bütün arkadaşları tarafından çok

sevilirdi. Hakkıya, çok vakitler, yardımcı olarak verildi. Kayyum, feragat ve medeni cesaretin bir timsali idi. Hiçbir şahsi menfaat ve düşünmüyen bir arkadaş, yalnız ve ancak yurdunun kurtulması için savaşmıştı. Kayyum taniyanların, bu yurdun ve o Türk muhitinin yetiştirdiği bir gence derin muhabbetle meşbu olmaları ne mümkündür. Ben ona, grupun pırlantası derdim. Bilemem, bu bir kelime ile onu tanıtabilmiş miydim?

Ruhu şad olsun!

TEĞMEN (YÜZBAŞI) İZZET

Grupa sonradan itihak etmiş ve vapurların sevkine de memur edilmişti. Bu genç zekâdan grup büyük istifadeler etmişti. Kıymetli bir arkadaştı.

TEĞMEN (EMEKLİ) NECMİ
Zeki, çalışkan ve fedakâr bir üymizdi muhtelif vaziyetlerde vazifeler almış ve başarmıştı. Tahrir işlerimizde de büyük yararlığı görüldü. Maatteessüf bu iki arkadaş grup kadrosuna sonradan girdiklerinden arkadaşları gibi kudem alamamışlardı.

TEĞMEN (BİNBAŞI) CAVİT
Grupta büyük sadakatle çalıştı. Ancak sonradan grupa itihak ettiği için kudemden istifade edemedi.

YÜZBAŞI HAKKININ İNEBOLU SEFERİ

Hakkı, mühim bir vazife için İnebolu'ya memur edilmişti. Bazı evrak ta beraber götürmüştü. Dönüşte Madam dâ Goize refakat etmesi emrini de alı ve nazik ve mizaçlı arkadaş muharririnin memnuniyetini de kazanır. Şüphesiz, Madam, Fransaya dönüşünde, bu yorucu seyahatinde Türk yakın misafirperverlik ne vazifeleri gösteren hemrahından da uzun uzadı bahsetmişti.

TUTULAN MAYINLERİMİZ

Bir vapurumuz Marmarada tutulmuştu. Yaptığımız tahkikat Zonguldakta bir düşman tüccar vapuru mensuplarından birisi, memleketine yardım için, İstanbuldaki alâkadarları haberdar etmiş ve vapur Marmaraya açıldıktan sonra arkasına takılan bir torpido tarafından yakalananak İstanbul'a getirilmişti.

O güne kadar bazı Türk muhbirinin dostluklarını da gördüğümüz Fransızların bir kumandanı şirketi şiddetle muahazeye başlamıştı. Büyük dostum Kalçı bu zatın kendisi hakkında reva grüdüğü muamelelerden bahsederken derdi ki:

— Su elemli sayfa ile parlak tarihimizi kapamış oluyoruz, ondan çok müteessirim. Sonra, benim hayatıma ancak kenar kahvelerde söylendiğini işittiğim kelimeleri büyük adamın ağzından işitmiş olmam da ayrıca ve unutulmaz bir izdir. Fakat, beis yok, biz vazifemizi yaptık. Onlar kötülüklerle kalsınlar, ben eminim, bu memleket bir gün bu generalin memleketi ile samimi dost olacak, bu adam da o zaman nedamet ve hicap duyacaktır. (Arkası var3)

Memba Sularının Temizliği

Sihhiye Vekâletine Bir
Rapor Gönderildi

Şehirdeki memba sularının temizliği henüz temin edilememiştir. Fâşdelen, Defneli ve bir kısım memba suları pek pahalıya mal olduğu için halk alelûmum Hamidiye, Sirmakes suyunu rağbet göstermektedir.

Şehir dahilindeki Hamidiye çeşmeleri kırka balığ olmaktadır. Belediye Hamidiye çeşmelerinde henüz kat'î sihih tedbirler alamadığı için Hamidiye suyu sihih değildir.

Sirmakes suyunu gelince, bu suyu şehrin her tarafında bol miktarda bulmak kabilirdi. Yapılan bir istatistiğe göre satılan Sirmakes suyu membadan elde edilen sudan fazladır.

Belediye, memba sularındaki tetkikatını ikmal etmiş, hazırladığı mufassal raporu Sihhiye Vekâletine göndermiştir. Belediye zabıtası talimatnamesine konacak câsalar, memba sularının sihatini temine çalışacak mahiyettedir. Talimatnamenin tatbikine geçildiği esnada suların sihatine itina olunacaktır.

00000

EKONOMİ

Ticaret Odaları Kongreleri

Bu ay içinde, Ankarada Ticaret Odaları kongresi toplanacaktır. Kongrede görüşülecek meseleler arasında, İktisat Vekâleti teşkilât kanunu mucibince, sanayi odaları kurmak fikri de ileri sürülecektir.

İstanbul Ticaret Odası, bu hususta hazırladığı bir raporda sanayi odasına ihtiyaç olmadığını teklif etmektedir.

İstanbul İktisat müdürlüğü de sanayi odasının lüzumu hakkında hazırladığı bir raporu İktisat Vekâletine göndermiştir.

Balık Fıatları

Balık mevsimi geldiği halde balık fıatları pahalıdır. Bunun sebebi az balık çıkması ve İtalyanların bu yıl erkenden mübayaata başlamalarıdır.

Yunan gemileri de gelmeğe başlamıştır. Yakında bol balık çıkmağa ve fıatların da düşmeğe, başlıyacağı ümit edilmektedir.

Eldivençiler Arasında Rekabet

Şehrimizdeki eldiven fabrikâtorleri arasında bir rekabet başlamıştır. Bazı eldiven fabrikâtorleri bu rekabete meydan vermemek maksadıyla aralarında birleşmeyi faydalı bulmuşlardır.

Sanayi Birliği de, eldiven fabrikâtorlerini bir araya toplayarak, bir kooperatif teşkiline çalışmaktadır.

Cumartesi Ramazan

Birincişehirin on dördüncü masadif Cumartesi günü Ramazanı şerifin iptidası olduğu ilan olunur. İstanbul Müftüsü F. Üşgener

Mekteplerde Disiplin İşi Yoluna Giriyor

Yeni Talimatnamede Birçok
Esaslı Hükümler Mevcuttur

Maarif Vekillliği, bu seneden itibaren, orta tedrisat müesseselerinde yeni tatbiki başlatıldığı imtihan talimatnamesi ile disiplin talimatnamesinin tatbikatında akayan tarafları hakkında mektep idarelerinden malûmat istemiştir. Muallimler de bu husustaki fikirlerini yazıp Vekâlete bildirebileceklerdir.

Bilhassa, yeni disiplin talimatnamesinde gayet sarif ve şiddetli hükümler bulunmaktadır. Mektepçilik âdabına göre hareket emilen talebeye, vaziyete göre, muhtelif cezalar verilecektir. Bilhassa, çocuğun sağlam karakterde yetiştirilebilmesi için,

en ufak ahlâki, içtimai veya terbiyevi noksanı affolunmayacaktır. Buna mukabil, eskiden mevcut, takdimname usulü yeniden ihya edilmiştir. Çabuklukta ve hüsnûhalde nazarı dikkati celbeden çocuklar, mektep idareleri tarafından tesbit edilecek ve bunların adı, her yıl Vekâlete gönderilecektir.

Bu sene, yeni tatbik edilecek olan bu iki talimatname tecrübe edilecek ve yıl sonunda, icap ederse, lüzum görülen noktalar üzerinde, ihtiyaca daha uygun şekilde değişiklik yapılacaktır. Umumiyetle, her iki talimatname, maarifçiler tarafından bekenilmektedir.

Traş Bıçakları

Fiatlarda Büyük İhtikâr
Yapılıyor

Son günlerde piyasada traş bıçakları fiatlarında da ihtikâr başlamıştır. Bilhassa İhtikâr Avrupa'dan gelmesine imkân görülen markalar üzerinde olmaktadır. Bu arada evvelce 12,5 kuruşa satılan Hobby marka traş bıçakları bir müddet evvel bir denbire 17,5 kuruşa çıkarılmış ve arkasından piyasada hiç bulunamaz olmuşlardır. Fakat bu vaziyette birkaç gün devam etmiş, sonra yavaş yavaş ötede beride meydana çıkan bıçaklar 25 kuruşa satılmaya başlanmıştır.

00000

MÜTEFERİK

Tahriri Nüfus Hazırlıkları

Önümüzdeki sene içinde yapılacak olan umumi tahriri nüfus için şimdiden memleketteki bütün bina ve sokaklara isim ve ya numara konulması hakkında bir talimatname hazırlanmıştır.

Evlerinin numara tabelalarını muhafaza etmeyenlerden de 5 liradan 25 liraya kadar para cezası alınacaktır.

Portekiz Elçiliğimiz

İspanya sefirimiz Hulusî Fuat Toğayın Portekiz hükümeti nezdinde de hükümetimizi temsil etmesi kararlaştırılmıştır.

Konvansiyonel Geç Celdi

Dün sabahki konvansiyonel treni 2 saat teahhürle gelmiştir. Bu trenle Almanyada bulunan son üç talebemiz sehrimize gelmiştir. Diğer taraftan, İsviçre ve Belçikada bulunan talebelerimiz de peyderpey İstanbul dönmeye başlamışlardır.

Dünkü konvansiyonelle şehrimize tüccar, komisyoncu olduklarını söyleyen müteaddit Almanlar ve aileleri de gelmişlerdir.

Türk-Amerikan

Ticaret Anlaşmasında
Yapılacak Değişiklik

Türkiye - Amerika arasındaki ticaret anlaşmasının bazı hükümleri üzerinde Amerika hükümeti ile tekrar müzakereler yapmak zarureti hâsıl olmuştur. Esasen geçen sene yapılan bu ticaret anlaşmasında da, bu gibi hükümlerin tekrar görüşüleceğine dair bir kayıt mevcuttu, Amerika ile aramızdaki anlaşma altı aydanberi tatbik edilmektedir. Bu müddet zarfında anlaşma yeni tatbik kabiliyeti hakkındaki tecrübelerden de istifade edilecektir.

00000

ÜNİVERSİTE

Nissen Hasta

Hâlen Amerikada bulunan Tıp Fakültesi profesörlerinden Nissen hastalığını bildiren rapor Üniversite Rektörlüğü tarafından Maarif Vekâletine gönderilmiştir.

00000

DENİZ

Feribot Seferleri

Haydarpaşa ile Sirkeci arasında feribot işletilmesi için bu yıl tesisat yapılması kararlaştırılmış ve hattâ hazırlıklara başlanmıştır.

Haber aldığımız göre bu inşaatın yapılması bazı sebepler yüzünden gelecek seneye bırakılmıştır.

00000

Dün Gelenler

Süveyş kanalı idare eden müessesenin umumi kâtibî dün sabah Londra'dan sehrimize gelmiş ve Toros ekspresile Misıra gitmiştir.

Mumaileh Süveyş kanalında yolcu nakliyatının tamamen durduğunu söylemiştir.

Ayrıca 10 Mısırlı Yahudi de dün sehrimize gelip memleketlerine gitmişlerdir.

Şehirlerde Hastahaneler Çoğaltılacak

Şişli Hastahanesi İnşasına
Yakında başlanıyor

Şişlide inşa edilecek bin yataklı hastahane hakkında izahat vermek üzere Ankaraya giden Beyoğlu hastahanesi sertabibi Dr. Fikret henüz sehrimize dönmektedir.

Dr. Fikret hastahanedan edilecek istifadeler hakkında Ankarada alâkadar makamlara izahat vermekte, inşaatı başlamış olan Ankara Tıp Fakültesinin projeleri üzerinde tetkikat yapmaktadır.

Sihhiye Vekâleti, vilâyetlerin ihtiyacını karşılamak için hastahanelerin sayılarını çoğaltacaktır. Ayrıca Şişlide yapılacak hastahane büyüklüğünde diğer iki hastahane merkezî vaziyette olan iki yerde inşa edilecektir. Projeleri mütehasşis Valter tarafından hazırlanan Şişli hastahanesi bundan sonraki inşaatla ön plânda bulunacaktır.

00000

ADLİYE

Garip Eir Hâdiso

Dün gece Şişlide sarhoş olup rezalet çıkarmak isteyen iki kadın hakkında Refik isiminde bir polis memuru zabıt varakası tutmak isterken İzzet isiminde bir sofor buna mâni olmağa kalkmış ve Abdülmecit isiminde biri de bu yüzden soforle kavgaya tutuşmuştur.

Nihayet polis Refik sarhoş kadımları bırakıp iki kavgacıyı karakola getirmeye mecbur kalmıştır.

Dün Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde bu davaya bakılmış ve polise müdahale eden sofor İzzet 25 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

00000

POLİS

Ağır Surette Yaralandı

İstanbul - Edirne asfalt yolu amelesinden ve Lüleburgazın Satı köyünden Abdüloğlu Beytullah dün gece kamyonla sehrimize gelirken rüzgârdan kasketi çıkmış ve soforle haber vermeden kasketini almak üzere, süratle giden kamyonun yere atılmıştır.

Fakat bu atlayış neticesinde beyni üzerine düştüğünden ağır surette yaralanmıştır.

00000

O elerin Vaziyeti

Harp dolayısıyla sehrimize ecebî seyyah gelmediğinden işsizlik yüzünden evvelki gün kapanan "Perapas" otelinden sonra Beyoğlunun 2 inci sınıf bazı otellerinin de kapanacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Tokatlıyan oteli sahibi kendisinden istenen 16 bin liralık vergi borcunun eski bir borç olduğunu her ne kadar ıssızda de şimdilik otelini kapatmaı düşünmediğini söylemiştir.

Dış Politika

Muhariplerle Bitir-
rafların Ticaleti

Romanya Hariciye Nazırı M. Gafenkönun, İngilizce Ekschange Telgraf gazetesine muhabirine verdiği beyanat, ehemmiyetle tetkike değer mevzulara temas etmektedir.

Şimaldeki büyük komşusunun, Besarabya hakkında herhangi bir taleple bulunmadığını söyleyen M. Gafenko, kurulması istenen bitaraf Balkanlar blokunun arzuya şayan olup, keyfiyetini Moskovadaki müzakere neticesine bağlı bulunduğunu ızzah ediyor.

Balkanlardaki Statukonun muhafazasına alt neticelerden İngilterenin memnuniyeti, Hariciye Nazırı Lord Halifax'ın Lordlar kamarasındaki izahatle de anlaşılmıştır. Fransanın resmi ve salâhiyetler şahsiyetleri dahil, İngilterede olduğu gibi, bazı gazeteler ve mahfillerin yazıtlarına rağmen, böyle bir neticenin süsünden memnuniyetlerini ifade edecek tarzda beyanatta bulunmuşlardır.

İngilterenin nim resmi Röyter ajansının Brükseldeki muhabirinden aldığı malûmata aften bazı haberler de verilmektedir.

İngilterenin Fransa ile birlikte edineceği Almanya'ya karşı tatbik edilecekleri şiddetli abluka karışında, Avrupa'nın şimalinde, şimali garbisinde, cenubu şarkı ve cenup havzalarında bulunan bitaraf bütün hükümetlerin, muharip Almanya ile ticaretlerini devam ettirmek üzere bir grup teşkil eylemeleri keyfiyeti ileri sürülmektedir.

Şimal ve şimali şarkı, garbi şimali Avrupa'daki bitaraf küçük hükümetlerin, abluka yüzünden vaziyetleri son günlerde zorlaşmıştır. Cenup, cenubu şarkı Avrupa'daki bitaraf hükümetleri ise, Almanya ile ticarete rinde muhtelif zorluklar karşısında dırlar. Bu arada İngiltere ve Fransa'nın, rekabet suretile bu memleketler istihsalatını Almanyadan evvel, ondan daha müsait fiat ve tediy şartları ile almak istedikleri keyfiyeti de bahis mevzuudur.

Bununla beraber, vaziyeti esaslı ve etrafı tetkike tâbi tutuktan sonra bizim düşüncelerimiz, alacağımız neticeler, harpen evvel olduğu gibi, harp içinde dahi, İngiltere ve Fransa'nın, cenubu şarkı ve cenubu Avrupa'daki milletlerin istihsalatı fazlasını, ihracat maddelerini matlûp tarzda satın almaları gibi ümitlere ve ihtimallere dayanarak hareket muvafık olamaz.

Diğer taraftan, müsait şartlarla bitarafılarına herhangi suretle hallettiklerini gayeside dahi, cenubu şarkı ve cenubu Avrupa'daki memleketlerin, ticaret ve ihracat serbestilerini bozmalarının, her ne elikten tetkik edilirse, edilsin, menfaatlerine uygun olduğunu dahi söyleyilebilir.

Romanya ve Yugoslavyanın bu husustaki hattı hareketinin, esasen müsbe ve bu tarzda olduğu görülmüyor. Bu mntakadaki diğer bitaraf memleketlerin dahi aynı yolu, müsbe hareketi takip eyledikleri de anlaşılmaktadır.

Bu yüzden makûs ihtilâflar beklenemez, kanaatindeyiz.

HAMİT NURİ İRMAK

SORUYORUZ!

**Aboneciler Hâlâ
Faaliyette**

Beyoğlunda Tomtom'da oturan adresi bizde mahfuz bir okuyucumuz yazıyor:

— Bir zamanlar mevhum gazete, mecmua namına para toplayan açkögözler vardı. Bunlar matbuat kanunu sayısında ortadan kaldırdı zannediyordum. Meğer şimdi bunlar takvimciler, kitap, fotoğraf satmağa başlamışlar.

Dün yazıhanemde otuyordum. İki kişi geldi. Ellerinde (Atatürkün nutku). 50 kuruş aldıkları kitabı ciltletmişler. Bir ağır kalabalığı ile kitabı 50 liraya satmak istiyorlar. Kovdum. İki gün sonra ismet İnönünün bir fotoğrafı ile bir başkası geldi. 15 liraya satıyorlar. Arkasından takvimciler de bu günlerde çıkar. Dün kasaptan alıyordum. Müsteriler arasında söz buldandırırlar intikal etmiş. Söyleyelimizler:

— Ne kadar dükkân varsa hepisine ismet İnönünün resmini on beş liradan yarım liraya kadar zorla satmışlar.

Reisicumhurumuzun, ve Milli Şefimizin resmini odamıza asmak tabii hepimize gurur verir. Fakat böyle süflü adamların elinde bir ticaret vesilesi oluşu beni çok muazzap etti. Bunlar hakkında ta kibatta bulunan yok mu?

Okuyucumuzun bu haklı şikâyetini alâkadarların nazarı dikkatine arz ediyor ve aynı snalı

Soruyoruz!

EDEBİ ROMAN: 39

Karlı Bir Kış Sabahı

Selâmi İzzet - Meharet Ersin

İhtiyar kadının bu sözleri Peyman teselli edecek yerde onun rahat ve huzurunu büsbütün kaçırmış, aklını fikrini büsbütün altüst etmişti. Genç kadın, kendinden evvel, kocasının hayatına birçok kadınların karışmış olduğunu bittabi biliyordu. Bunu Galip kendisi bile saklamazdı. Fakat Peyman bütün bu maceraların kocasının maziine ait olduğunu ve bunların müsterek hayatları ile hiçbir alakası bulunmadığını kabul etmiş, böylelikle evlendiği gündülden itibaren müsterih tutabilmeğe kendini alıştırmıştı. Fakat şimdi ihtiyar kadına kadının imaları, ihtırları, nasihatları onu kuşkulandırmıştı.

Peyman düşündü, Dilbestenin hakkı vardı. Galip vakitle sevdiği kadınlara nasıl muamele

likte bulunduysa ve nasıl birinden hevesini alına ötekine döndüyse, şimdi de aynı şeyi kendisine yapmıyacağını hiç kimse temin edemezdi. Hele karşısına Pakize gibi bir kadın çıktıkdan, bu kadına da ona karşı nazarı dikkatli celbedecek kadar zaaf gösterdikten sonra böyle bir şey yapmaması âdetâ gayri tahî bir hareket olurdu.

Zavallı Peyman göğsünün içinde yüreğinin birdenbire taş keşilmesi gibi ağırlaştığını hissetti. Kendi kendine içinden "Aman Yarabbi, bana bugünü gösterme, buna dünyada tahammül edemem. Başka kim olursa olsun razıyım, fakat Galibi elinden Pakizenin almasına dünyada tahammül edemem, bana bu kadar azabı reva görme Yarabbi! Diye yalvardı. Sonra Dilbeste-

ye döner, korka korka sordu.

— Kuzum dadı, Galibin sevgilerinin içinde hiç tanıdığın var mıydı?

İhtiyar kadın kıs kıs gülererek başını salladı:

— Ah yavrum ah, sen de pek toysun, hiç yok olur mu? Hem de kaç tanesini tanıdım! Sayısını ancak Allah bilir. Çapkın oğlan bir zamanlar Sevimle tutulmuş, ayrıca yapıp tutuşmuştu. Hattâ bir aralık onu almağa bile kalkmıştı.

Peymanın ağzı açık kalmıştı: — Ne diyorsun Allahşıkına? Şu benim can çöğür arkadaşım Sevim ile mi sevişiyorlardı?

— Tabii ya, ne var bunda şaşacak? Amma o zaman ikisi de bastıkları yeri göremiycek kadar gençtiler. Birbirlerinden ayrılarsa öleceklerini zannederlerdi. Fakat Galibin babası evlenmelerine razı olmadı. Galibi Avrupa'ya yolladı. Bu vak'a da unutuldu gitti. Onun üzerine Galip daha kimbilir ne maceralar geçirdi. Amma küçük melek bu sözlerime ehemmiyet verip sakın kaçançlık kavgaları çıkarmasın. Bu söylediklerimi hiç bilmeymiş olmalı, yine eskisi gibi güzel güzel geçinip gitmeli. Yalnız bundan sonra bu kabil seylerin tak-

rarlamasına meydan vermemeli. İşte o kadar!...

Peyman içini kemirip duran asıl büyük derdi hakkında bir fikir almak için sabırsızlanıyordu. Nihayet kararını verdi:

— Beni dinle dadı, dedi. Sana bir şey soracağım. Senin fikrince bir kadın kocasına her sırını, her derdini söylemeli midir? Yani evlenmeden evvel başından geçen iyi kötü her vak'ayı demek istiyorum.

İhtiyar kadın gözlerini açarak:

— Allah esirgesin! Diye bağırdı, Kat'iyen!... Çocuk musun sen!... Olan olup biten bittikten sonra artık oturup ta bunları birer birer kocaya anlatmakta ne mâna var? Sonra maazallah o kadının kocasının yanında mevkii ne olur? Bir kadın kocasına daima onun hoşuna gidecek, gurunun oksiyacak sözler söylemeli, ve hiçbir zaman onun nazaran da kendi mevkini küçültmek vak'alarından bahsetmemelidir. Ne çare, her işte olduğu gibi, koca kullanmakta da idareî maslahat lâzımdır.

Peyman içini çekti. Zavallı genç kadının kendi derdini düşünmekten kimseyi düşüncecek kimseyi idare edecek hali kalmamıştı. Halbuki Dilbestenin söz-

leri ne kadar doğru idi. Onun hakikati bütün acılığıyla ortaya koyan sözlerinden genç kadın garip bir teselli bulmuştu. Artık Pakizeden eskisi kadar korkmu-yordı.

Eğer Pakize hakikaten Galibe karşı böyle bir his besliyor, ve onu e'de etmeğe çalışıyorsa o zaman Peymanın da ondan sorulacak bir hesabı olacaktı. Bu düşünce genç kadına biraz kuvvet verdi. Oturduğu yerden doğrulup elini uzatarak ihtiyar kadının buruşuk elini okşadı:

— Biliyor musun dadı, sen ne mükemmil bir kadınsın. Sen olmasan benim halim ne olurdu acaba? Hele biraz sonra, bir küçük yaramaz daha doğduğu zaman sana büsbütün dört elle sarılacağım.

İhtiyar kadının ağzı kulakları-na vardı:

— Sahi mi söylüyorsun küçük melek? Bize bir bebek daha mı geliyordur?

— Sahi söylüyorum ya, bu sabah Galibe de doğdu.

Dilbeste iki elle yüzünü sıvırdı: — Allaha çok şükür bizim evimiz şimdiki çocuksuz evlerden olmayacak. Unur ismini taşıyacak varisler çoğalıyor.

(Arkası var)

SON HABERLER

Bitaraflık Kanununun müzakeresi ne olacak

Pittman'a Göre Gelecek Hafta Sonundan Evvel Karar Verilecek

Vaşington, 8 (A.A.) — Ayan meclisinin demokrat azası Pittman'ın iştirakile bir içtima akdederek bitaraflık müzakereleri esnasında itihaz edebilecekleri hatı hareket görüşmüşlerdir. İtici - mai müteakip Pittman, Havas Ajansına beyanatta bulunarak şunları söylemiştir:

"Müzakereler ilerledikçe en - cümenin projesi lehinde rey ve -

renlerin miktarı çoğalmaktadır. Amerika halkı bu teklifin kabulu - lazımgeldiğine zannederse inandırıcıdır. Yeni bir mühet istemesi için hiçbir sebep yoktur. Nihai kararın gelecek haftanın sonundan evvel verileceğini ümit ediyorum. Gelecek hafta ayan meclisinde söz söylemek için kaydedilen hatiplerin miktarı on dördü bulmuştur.

Fokker'in Yatı Yanarak Battı

Bir Kişi Kayboldu Sekiz Kişi Yaralandı

Nevyork, 8 (A.A.) — Tayyare inşaatçısı Anthony Fokker'e ait hususi yatta vukubulan infilak müteakip şiddetli yangın çıkmıştır. Yat Hudson üzerinde bir cevalan yapmakta idi.

Sahilde bulunanlar tarafından görülen infilak vukubulduğu zaman yat Nevyorkun 10 kilometre kadar ilerisinde ağır bir seyrile yola devam etmekte idi. İtfaiye vapurları derhal yetişerek yangını söndürmüşler ise de yat artık harap olmuştur.

Yatta çıkan yangın neticesinde bir kişi kaybolmuş, sekiz kişi yaralanmıştır. Yatı muvakkaten teslim alan Nevyork savyetesinin maruf simalarından Mister ve Misters Richard isiminde iki yeni evli bir sandal tarafından kurtarılmışlar fakat sahile gelince kaybolmuşlardır. Yat yangın söndükten biraz sonra batmıştır.

Kıymeti pek büyük olan bu yat, Aerodinamik şekilleri dolayısıyla sayıları dikkat bir yenilik addedilmekte idi.

Almanya - Japonya Ticaret Servisi

Berlin, 8 (A.A.) — Alman makamları Rusya ve Mançukuo yolu ile Japonya ile Almanya arasında bir ticaret servisi ihdasını derpış etmektedirler.

Bir Tayyare Yandı

Kito, 8 (A.A.) — Dün sabah Guaykilden hareket eden «Atahualpa» isimindeki askeri tayyare yanmış olduğu halde Machalilla da bulunmuştur.

Donanma umum müfettişi general Enrik Rivadedeira da dahil olmak üzere tayyarenin içinde bulunan altı kişi kömür halinde gelmiştir.

Fritz Tahliye Edildi

Nevyork, 8 (A.A.) — Alman - Amerikan cemiyeti reisi Fritz Kuhn hi - metçe istenilen elli bin dolar kefalet akcesini yatırımsı olduğu için muvakkaten serbest bırakılmıştır.

Mecburî İş Servisleri

Berne, 8 (A.A.) — Berlinde Alman Ajansının verdiği malumata göre, Romanya hükümeti 14 yaşından 70 yaşına kadar olan erkek ve kadınlara teşmil edilmesi kaydıla bir mecburi iş servisi ve askerliklerini yapmış olanlara mahsus ayrıca bir servis ihdas etmiştir.

Sovyet Rusyanın Roma Sefirliği

Moskova, 8 (A.A.) — Yüksek Sovyet Meclisi Gorelkin'i Roma sefirliğine tayin etmiştir.

Polonya Ordusu Baş Papazının Nutku

Roma, 8 (A.A.) — Polonya ordusu baş papazı Monsenyör Gavline, Stanislaw kilisesinde bir a - yine riyaset etmiştir. Bu ayine Polonyanın İtalya hükümeti ve papazlık nezdindeki büyük elçileri de hazır bulunmuştur.

Baspepaz, ırat ettiği nutukta, Fransada müteşkil Polonya ordusunda pek yakında vazifesine tekrar başlayacağını bildirmiştir.

İki kadın öldü

Amerika Ordusu

280 Bin Kişilik Hadde Çıkarılmıyacak

Vaşington, 8 (A.A.) — Milli Müdafaa Nezareti, ordu mevcudunu kanunen kabul edilmiş olan 280 bin kişilik hadde çıkarmak niyetinde olmadığını kış manevralarının büyük miyasta yapılacağını ve bu manevraların 25 birinciteşirinden itibaren Amerikanın cenup kısmında cereyan edeceğini bildirmektedir.

21 Kişi Öldü

Saint-Etienne, 8 (A.A.) — Şehrin ortasındaki bir madden kuyusunda vukubulan kazada 21 kişi ölmüş, 30 kişi yaralanmıştır. Kurtarma ameliyatı devam etmekte ve kazazedeler sayısının artmasından korkulmaktadır.

Şiddetli Bir Topçu Ateşi

Amsterdam, 8 (A.A.) — Bu sabah saat 11 de şimali Hollanda'dan şiddetli bir topçu ateşi duyulmuştur. Birkaç dakika süren bu ateş Yriesland adalarının şarkından geliyordu.

İngiltere - Holanda

Amsterdam, 8 (A.A.) — D. N. B. Telegram gazetesi, İngiliz abluhasının ihdas ettiği meseleler hakkında İngiltere ile Hollanda arasında bir anlaşma imkânının henüz hâsıl olmadığını yazmaktadır.

Batı Ukranyası Millî Meclisi

Moskova, 8 (A.A.) — (Havas) Lvovdan bildirildiğine göre, bir batı Ukranyası Millî Meclisinin teşkili için yakında seçim yapılacaktır. Sovyetler Birliği tarafından yeni ısgal edilen topraklar seçim dairelerine ayrılacak ve her seçim dairesi meclis bir murahhas gönderecektir.

—o—

Dikili Felâketzedelerine Yardım

Antakya, 8 (A.A.) — Dikili ve civarındaki zeltele felâketi burada derin bir teessür uyandırmıştır. Hal - kımız felâketzede kardeşlerimize yardım için büyük bir alâka göstermiştir. Parti reisi tarafından tertip edilen bir toplantıda vali Sökmesür bir hasbihal yapmış ve Hatay halkının yapacağı yardımı tesbit için hususi bir komisyon seçilmiştir.

Dikilide Jeolojik Tetkikler Devam Ediyor

İzmir, 8 (A.A.) — Dikili zeltele merkezinde jeolojik tetkikat yapan heyet azasının kanaatları na göre sarsıntı bir inhidam neticesidir. Heyet tetkiklerine devam etmektedir.

Taşköprü Panayırı

Kastamonu, 8 (A.A.) — Birinci - tesrinde açılan ve bir haftadır devam etmekte olan Taşköprü panayırı bugün kapanmıştır. Panayır hareketli geçmiştir. Son zamanlarda kilosı yirmi kuruşa kadar düşmüş bulunan kendir panayır münasebetile otuz kuruşa kadar yükselmiştir. Müstahsil bu yükselişten çok memnundur.

NOTLAR

KİTAPÇI DÜKKANLARI ÜZERİNDEKİ AFİŞLER

Bizim Babıali yokuşunu şu günlerde yaya çıkanlar, kitapçı ceme - kânları üzerine yapıştırılmış, iri iri harflı bir takım afişler görecektir. Bir kısım dükkanların üzerinde bu fişlerin meali şöyledir:

— Bütün mektep kitapları bulunur.

Fakat, bir kısım dükkanların üstündeki afişler şöyle söylüyor:

— Maarif Vekâleti neşriyat şubesi!

Bu cümleyi anlayamadık! Vekâlet, bu dükkanları kiratadı mı?.. Yahut, bu dükkanlar, imtiyazlı mı?.. Devletin bir resmi dairesinin şubesi olmak hak ve salâhiyetini bu kitapçı esnafına kim vermiş?.. Şiddetle ümit ediyoruz ki, bunlar, kendi kendilerine gelin güvey oluyolar. Şu kitapçılar, ne yaman adamlardır; daima dört ayak üstüne düşmesini bilirler.

NE ÇABUK TA HER ŞEYİN

LÜKSÜNE ALIŞTIK?

Dağarcık

Kadınların Etekleri

Su dünyada ne tuhaf insanlar var yahu! Bakınız, dün birisi üşenmede ne yapmış? Ne yapacak, tutmuş, Galatadan bana bir mektup göndermiş.. Bu mektupta soruyor ki bil - mem hangi memlekette kadınların etekleri gün geçtikçe birer parça daha kısalıyormuş. Bu etekler böylece kısala kısala günün birinde ne olacak, neye dönecekmiş?

Sanki ortada düşünülecek, sorulacak başka bir şey yokmuş gibi bu adamın bize sormuş olduğu bu suale ne dersiniz?.. Şimdi bütün dünyanın dört bucağında, sekiz köşesinde, on altı ikliminde herkes bugünkü bu harp ve siyaset hallerinin sonu, acaba ne olacak? diye arpacı kumrusu gibi düşünürken üşenmeden bize bu mektubu yazıp gönderen zat ta bakınız, neyi düşünüyor:

Falan yerdeki kadınların etekleri kısala kısala günün birinde neye dönecek? Bunu bilmiyecek ne var, ya önce Simona dönecek, yahut tersine çevrilmiş gelincek çiçeğin.. Hem neye dönecek dönsün, bunu düşünmenin, bunu sormanın sırası mı şimdiki?

Böyle şeyler, dünyanın en sakın, en tabii, en şen, en oynak, en kuv - rak, en fıkradık, en eivelek ve en vurdum duymaz zamanında belki düşünüle ve sorulabilir. Fakat, dünyanın yüz binlerce toprak, bombalar, tanklarla hıllaç pamuğu gibi atıp atılmıyacağı meselesi zihinlerde fıkrı fıkrı kaynar dururken ortaya böyle bir sual atana, siz olsanız ne dersiniz?

Gegen gün birisine daha dediğim gibi, yoksa buna da Anadavallı mı diyelim?

Haydi yine öyle demiyelim de bu muhterem zata şunu diyelim: Bu zat, muhakkak ki her zaman fikri neyse, kıyamet koparken bile zikri de yine aynı olan asri dervişlerden biri olacaktır.

OSMAN CEMAL KAYGILI

Belçika Başvekili Teşebbüste Bulunacak

Brüksel, 8 (A.A.) — Başvekil Pierlot'un siyasi bir buhranın önüne geçmeğe kat'iyen azmetmiş bulunduğu beyan olunmaktadır. Bugünkü memnuniyetsizlikler, ekonomik meselelerden ileri gelmektedir. Ekonomik mahfiller, efkârı umumiyenin büyük bir kısmında görülmekte olan muhalefetin ancak ekonomi sahasında yapılacak seri bir hare - kette önüne geçilebileceğini ifade etmektedirler.

Çiu - Japon Harbi

Tokyo, 8 (A.A.) — Japon ordu kumandanlığı, Kian-su vilayetine de Siou-chui dağ vadisinde münhasara ettikten sonra sekiz Çin fırkasının tahrir edildiğini ve Çinlilerin muharebe meydanında 7000 ölü bıraktıklarını bildirmektedir.

Mussolini Bir Nutuk Söyledi

Roma, 8 (A.A.) — Mussolini, Sardunya faşist sefleri önünde yeni bir nutuk söylemiştir. İtalyan hükümeti reisi bu defa yalnız ekonomiden bahsetmiş ve beynelmîl vaziyet hakkında hiç bir telmihde bulunmamıştır.

Pariste Tevkifler

Paris, 8 (A.A.) — Evvelki gece 13 komünist mebus tevkif edilmiştir.

rus fiat yazıydı. Müsteri, müte - vazi, fakir bir vatandaş:

— Çok pahalı, dedi..

Kitapçı, gülerek, hatıla müstehzi bir eda ile:

— Ne diyorsunuz, Bayım, dedi, Yalnız üzerindeki cildi 30 kuruşa yaptırmasınız.

Müsteri boynunu büktü:

— Peki o halde, bana bir cilt - zini veriniz, dedi.

Kitapçada, aynı müstehzi eda:

— Bu kitapların ciltizi olanı yoktur! Bunu almağa mutlaka mecbursunuz. Daha ucuzunu bulamazsınız.

Kitaba yan gözle baktık, Haki - katen, o ne mükemmel cilt, o ne enfes kâğıtta. Sanki, bu kitabı satın alacak mektep yavruları, Londra'daki prenslere mahsus kolleje okuyan lordzadelerdir.

Ne olur yahu, şunların ciltizi cinsinden, biraz daha aşağı kâğıda basılmış olanlarından çıkarsalar da, fakir ve fakura 75 kuruş yerine, mesela, 40 kuruş verip alsa..

Kibarlığımız mı dokunur?.. Ne çabuk ta her sevin lüksüne alis -

Gelişigüzel Müsahabeler

Bugünkü Felâketin Mes'ulü Kimdir?

Gelin Gibi Giydirilip Köşeye Oturtulan Kabahati Kimse Almamış..

Yazan: SELÂMİ İZZET SEDES

Bugün cihan mütefekkirleri, dip - lomatlari, muharirleri pathyan veya patlamak üzere alan harpten kimin mes'ul olduğunu araştırıyorlar. Evet kabahati kimde?

Her siyasi hâdise tam bir sürpriz çegnisi ile aksettirildiği için hakikaten bu harpten kimin mes'ul olduğu, kabahatin kimde olduğu kolay kolay ortaya çıkmıyor. Kimi Almanya kabahatli diyor, kimi İngiltere; Fransaya da kabahat bulanlar var; ancak kabahati üstüne alan yok.

Loid Corstan başlıyarak, Hüseyin Cahit Yalçın kadar, başmuharririmiz Ebuzziyade Velid dahil, asıl kabahati bataatle, Polonya'ya yardım edilmesinde buluyorlar.

Filvaki Polonya'ya yardım edildiği değil, hic' yardım edilmedi amma, atı olan cökten Üsküdarı gemisti. Almanya Polonya'ya, Dantzig'i Çekoslovakya'ya, Avusturya'ya bugün ilhak etmedi ki, harpten mağlup çıkıp, 1939 da bir milyon muallim asker karno konferansından sonra Almanya bu yerleri almıştı. Silahsızlanma konferansları Almanya'yı silahlarından tecrit ederken Hitlerin gençlik teşkilatı alıp yürüyordu.

1933 te yetmiş bin genç Hitlerin önünde geçit resmi yaptı, 1935 te gençlerin sayısı beş yüz bini buldu. 1939 da bir milyona muallim asker emre âmâdeydi.

Almanya'da gençleri işe, işbaşılağa ve askerliğe hazırlayan tam bin iki yüz kamp kurulmuştu.

1935 te Almanya'yı gezen bir İsviçreli muharir diyor ki:

«Sık sık Almanya'yı ziyaret eden bir yabancının, her sabat kiti' kiti', muntazam yürüyüşlerle, vatan şarkıları söyleyerek işe giden ve akşamları, aynı intizam ve aynı coşkun neşe ile şarkıların tekrarları harp isinden dönen siyah gömlekli ardusunun manzarasını görüp heyecanlanmamasına imkân var mıdır?»

1925 tenberi Almanyanın dörtbucağına şu dövizler asıldı: «Hayatın zevki tehlikedir», «Yaslıları bırakın ya biz de slahlarmıza», «Korkudan uzak, ölüme yakın».

Ve bütün bunlar olurken Almanya Rhin meselesi dedi dayattı, borç meselesi dedi dayattı, her milletin hakkı müsavirdi, dedi dayattı.

Şimdi, bugün sürpriz telâkii edilen hâdiselerin başlangıcını çok salâhiyet - tar bir ağızdan dinliyoruz. 1933 te Bay Edouard Herriot dedi ki:

«Almanya yarın Polonya Kori - doru ile Şarki Fransa meselesini ortaya çıkaracak. Bu mesele Almanya - yadâğderun olmuştur.

Almanyanın meşgul olduğu başka bir mesele de Dantzig'dir. Berlinde bu eyaletin Almanya'ya kavuşmak ü -

mitlerle, şimdiki ayrılıktan çektiği ızdırabı tebarüz ettiren bir büyük sergi açıldı.

Bu mesele mühimdir ve çok eskidir. 2 inci Fredrik: «Dantzig kimde ise Polonya o saptıptır» demiş. Bismark da bir sözü şudur: «Bir Polonya devleti için Şarki Prusya ile Dantzig hayatı bir ihtiyattır.»

Avrupada Almanyanın bu istek - leri tatlı bir masal gibi konuşulurken, Almanya'da her gün yarım milyon genç, sabahları tarlalarda çalışıyor, öğleden sonra talim görüyordu.

Ya Avusturya?.. 9 Teşrin 1932 de Viyanada muazzam bir tezahürat yapıldı ve Bay Frauenfeld söylediği bir nutukta şöyle haykırıldı:

«Rica etmiyoruz. bize hakkımızı vermelerini istiyoruz; eğer aradaki hudutlar kaldırılmazsa, bu hudut - ları biz kaldırıp büyük Almanya'yı hudutları kaldırılmazsa, bu hudut -

Bu nutuktan bir hafta sonra Linz - da Hitler gençliği Anschluss'un âbidesini diktiler. Bu âbidede Ein Volk'in Reichs yazılıydı: Bir millet, bir devlet.

Almanyanın bir gözü de eski müstemlecelerindeydi. Fakat Almanya kendisine denizde iş kalmadığını anlamıştı. Bunun için de Avrupa onun müstemleke isteğine yan çiziyor, fakat bir gün Çekoslovakya'yı kapacağı da pekâlâ düşünülüyordu. Ancak Avrupa'nın Polonya ile Çekoslovakya'ya büyük güveni vardı. Hitler tehli - kesinin önleyicileri olarak Polonya ile Çekoslovakya'yı tasavvur ediyorlardı. Almanya, bu iki kahraman milletin önünde kolay kolay ılerileyemezdi.

Hem Almanya korkulacak bir millet değildi artık. Eski ruhunu kaybet - miş, yeni bir ruh ta henüz bulama - mıştı. Almanyanın yeni ruhu muhak - kak Bismark ve Lutherin kudretli ruhu olacak değildi ya... Herhalde Kani ve Gothe gibi fikirli, şuurlu bir ruh olması çok daha akla yakındı..

Kudretine güvenilen Çekoslovakya yirmi dört saatte Almanya'ya teslim edildi ve Polonya on beş günde ortadan kalktı.

Almanya yeni ruhunu bulmuştu. Bu ruh Luther ile Bismark'ın ruhu - dur.

Almanyanın bugün elde ettiği şeyler 1925 tenberi malumdur. Her şeyi bilen, gören, anlayan Avrupa Alman tehlikesine karşı Polonya ile Çekoslovakyanın karşı koyamayacaklarını gasıl anlayamadı ve yeni Alman ruhunun muhakkak Bismark ruhu olacağını nasîl kavrayamadı?..

İşte bize kabahatin büyüğü. Hani meşhur bir söz vardır: Kabahati gelin edip köşeye oturtmuşlar da kimse almamış! derler. Bu kabahati de kimse üstüne almıyor.

Görüşme

Türk Maarifinde Yeni Zihniyet

Türk Maarifi 1939 - 1940 ders yılına yepyeni bir program ile girdi. Bilhassa Maarif Şurasının ders saat - leri, kitaplar ve disiplin hakkında ver - miş olduğu kararların derhal tatbik sahasına geçmesi bu yeni programın en ehemmiyetli mevzularıdır.

Hele, mekteplerdeki tedrisatın öğ - leye kadar yapılması, ilk bakışta kuvvetli bir eserdir.

Zira, bunu uzun zamandanberi tat - bik eden modern mektepçilik, talebe öğretmeni ve tedris usullerindeki tec - rübe ile şu neticeyi elde ettiklerini mütemadiyen tekrar ederler:

— Çocuk, zinde bir dimağ ile er - ken derse başlar ve bir hamlede bütün enerjisi ile sağlam şekilde ders - lerini kavrar. Öğleden sonra dersleri - ni yapmak için bol zaman bulur. hakiki talebelik evsafına uygun olan bütün vazifelerini tamamlar.

Maamafi bu hususta öğleden sonra çocuğu tamamen serbest bırakmak istiyen müfritler de vardır. Öğret - menine gelince: Öğretmen için en büyük ihtiyaç ve yorgunluğunu zev - ke inkilâp ettiren en büyük vasıta, kitapları ve talebesinin vazife de - terleridir.

Bu sistemde öğretmen öğleden son - ra tetkik ve tettebbü için büyük bir zaman bulduğundan azami randıman almaktadır.

İşte Maarif Şurasının kabul ettiği modern mektepçiliğin bu en son e - f - ridir.

Türkiyenin her tarafındaki öğret - menler, talebeler, veliler bu yeni şek - lin faydaları eserlerini henüz on beş gün bile geçmeden herhalde takdir etmişlerdir.

Bugün mektebi bilen ve mektep - çilik hakkında en ufak fikri olanlar bile bu usulü müsait karşılamakta - dırlar. Bu usulü alışkanlıklar karşı - sında ben de iki yıl evveli düşünüyö - rum.

Bu satırları yazan fıkrâ muharriiri, eski Maarif Vekili zamanında mo - dern mektepçilikte kabul edilmiş olan bu usulün mekteplerimizde de tatbik imkânını aramak lazım geldi - ğini gösteren bir etüde Maarif Vekâ - letine müracaat etmiştir.

Bu etüde öğleye kadar tedris us - sulünü kabul edenlerin elde ettikleri tecrübe neticelerini, lehte vealeyhte yazılan yazıları, eserleri de ilâve et - miştil. Fakat, biliyorum, neden o zaman Vekâlet, böyle bir usulün tet - kike bile mevzu olamayacağı kanaati - ni izhar etmiştir.

Ne gariptir ki, iki yıl geçmeden, dünkü fikir nüvesi, bugün Maarif Şurası gibi en salâhiyetli, bilgili, tec - rubeli Türk maarifçilerinin elinde bir hakikat oldu.

Bu hakikati, ben, şahsan Türk Ma - arifinde büyük bir inkilâp ve geniş bir zihniyet değişikliği olarak telâk - ki ediyorum.

Bugün, şuurlu, bilgili programlı faaliyeti ile gene Maarif Vekilimiz, Türk Maarifine daima en iyili, en güzeli vermektedir. Genç Maarif Vekilimizden, Türk Maarifinin öğret - men, talebe, mektep ve tedris vası - taları mevzularında da daha birçok eserler istemek hakkımızdır.

ZEKİ CEMAL

Beş Çocuklu Bir Babanın Marifeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa'da)

cürmü meşhut tertibine çalmıştır. Aynı gün ise çalıştığı yerden haf - tahımlı olan Sükrü, dostu Mahinu ile müteaddit yerlerde içerek sarhoş olduktan sonra gece; Beyazıtta «1816» numaralı şoför Süleymanın otomobi - line binip Şehreminiine gitmiş ve Mahinunun evine beraber girmek iste - miştir.

Fakat kızın annesi buna razı ol - mayınca Kadriye isimindeki kadını döve döve bayılıp civardaki kale bo - yuna götürüp atmışlar..

Sabahleyin civardan geçen bir i - neki yaralı kadını görerek kaldırmış ve hemen keyfiyeti karakola bil - dirmiştir..

Diğer taraftan sarhoş kız ve erkek evde de rezalet çıkarmışlar ve gü - rültüyle gelen beki ile memurlara erkek bıçak çekmiştir.. Kız da lisa - ni tecavüzde bulunmuş nihayet iki - si de zorla yakalanmışlardır.

Mahkemeye ayrıca Kadriye de da - vacı sıfatla gelmiş ve Sükrünün za - valı 5 çocuklu karısı da dinlenmiştir. Neticede suçluların ikisi de tevkif olunmuşlardır..

6 Vagon Parçalandı

İzmir, 8 (A.A.) — Dün develi ile Cumaovası arasında vukubulan tren çarpışması sırasında par çalanan vagonların sayısı altı olduğu tesbit edilmiştir. Kazanın vukuunda mesuliyeti olanların meydana çıkarılması için tahki - katta devam edilmektedir. Yolcu -

Almanya'dan Son Gelen Talebelerimiz

Almanya'daki talebelerimizden son kafiye de dün sabahki konvansiyonelle şehrimize gelmiştir. Bunlar Berlinde kendi hesaplarına ticaret tahsil eden 2 lise mezunu gençtir. Belçika ve İsviçredeki talebelerimiz de bugünlerde vatana avdet edecek - lerdir.

Dün gelen talebeler, Almanya'da gıda maddeleri buhranının son günlerde fevkalade arttığına birkaç gündenberi halka süt satışının da menolunduğunu çikolata imalatının durduğunu söylemişlerdir.

Talebelerimiz yolda hiçbir müşkülata maruz kalmamışlar, yalnız Bulgaristan hududunda bütün konvansiyonel treni Bul - gar gümrük memurları tarafından sıkı bir surette kontrol olun - muştur.

Dünkü konvansiyonelle bazı Alman aileleri de şehrimize gelmişlerdir.

Mein Kampf

"KAVGAM,"

Yazan:
Alman Devlet Reisi : ADOLF HİTLER
Tefrika : 9

Harp Sırasında Ciddi Hareket Yapılmadı

Umumiyet itibarile fikir kılıcile, felsefi doktrinler zorbalıkla yenilir mi? Sahte fikirler, muzir doktrinlerin önüne zorbalıkla geçmek kabilirdi. Tazyik ve tet-hiş ister. Ancak Marksizm ile mü-adele edilirken, halkın menfaa-tine uygun bir doktrin aşılamak lazımdır. Halkı terfih etmek lâ-zımdır. Halka istikballerinin mü-emmen olduğunu isbat etmelidir.

Serbest ve Burjuva partileri bu şartların hiçbirine riayet et-miyerek, sadece parlamantariz-mi göklere çıkararak demokra-siyi methetmekle kalyorlar. Bu suietle Marksizmin karşısında acze düşmeğe, Marksizmin kar-şısında aciz kalmaya mahkûm-durlar.

Bismarkın sosyalistlere karşı kurduğu kurum bile, başından beklenen başarıyı gösteremedi.

Harp sırasında ciddi hiçbir ha-reket yapılmadı. Hiçbir parti Marksizmi müsamahasız, lazım geldiği gibi yıkmak cesaretini kendinde göremedi.

Hükûmet te hatalıydı. Halka hitap etmiyor, düşmandan daha fazla ses çıkarmak, düşmanı her an lekelemek, kütlenin hissia-yını düşmanlara karşı koydu-rmak şart iken bunların hiçbirini yapmadı.

13-14 Teşrinievvel 1918 de İpre civarında İngilizlerin bol bol yak-tıkların sarımtırak bir gazle göz-lerim görmez oldu.

Öyle feci, öyle tahammül edil-mez bir göz ağrısına uğradım ki, cephe gerisinde bir hastahaney-e nakledildim.

Tedavi altında bulunduğum sı-ra-larda bahriyelilerin isyanını haber aldım. Günlenden bir gün kamyonlarla bahriyeliler geldi ve etrafa isyan saçtılar. Bunların elebaşları, bütün harp müddetin-ce düşüş girmemiş, cepheye git-memiş yahudilerdi.

Bu hadiseler tevali etti. İmpa-rator tacını tahtıni terketti; sosy-alist Ebert Başvekil oldu, niha-yet mütareke ilan edildi. 10 İkin citeşinde hastahaneimize bir ra-hip geldi, kısa bir nutuk verd-i, işte olup bitenleri o zaman öğ-rendik. Ben had bir heyecan için-deydim.

İhtiyar rahip, bütün vücudü tıtırıyarak, antik Hohenzebnlerin imparatorluk taci giymiyecekle-rini Almanyada Cümhuriyet ilan edildiğini, binaenaleyh bu rejim-in bakası için Cenabıhakkı dua etmek lâzımgeldiğini, bundan sonra Alman milletini koruması için Allaha yalvarmamız icap et-tiğini söyledi.

Biçare rahip, bundan başka bir dil kullanamazdı ki, bir iki kelime ile Hohenzobn'ların tari-hine temas etti, ünvanlarının Prusya ve Pomeranyaya samil olduğunu anlattı, fakat Alman vataniye yaptığı hizmetlerden bahsetmedi.

Gözyaşlarımızı tutamadık, ağ-lamağa başladık, rahip te ağılyor-du. O da birdenbire boğandı ve hıçkırı hıçkırı sözlerine devam etti:

— Artık harp bitti. Vatanimiz muharebeyi kaybetti. Bugün mü-tarekenin ağır şartlarını kabul etmek, düşmandan lütuf bekle-mek zorundayız.

Artık kendimi tutamadım. Gözlerimde dünya gene zindan kesiildi. El yordamile, sendeliye sendeliye kovuşa döndüm, ken-dimi yatağıma attım, başımı yas-tıklara gömdüm, hıçkırı hıçkırı ağladım.

Anamın ölümündenberi hıçkırı-rarak ağlamıştım; fakat va-tan-şevrlik gururum da sarıl-mış değildi, çünkü cephelelerde düşmanla savaşan Alman ordu-su yılmamıştı, kötülük cephe ge-risinden gelmişti.

Sarkta Alman kılıcı tek başı-na galip gelmişti; garpte Mark-sist yahudilerinin katil elleri, ordunun kat'i darbeyi vurmasi-na engel olmuşlardı.

Artık günlerim ve gecelerim efca bir şekilde geçiyordu. Her şeyin elden gittiğini biliyordum. Düşmandan ümidi ancak deliler

veya gene yalancılarla caniler bekliyebilirdi. Uykusuz geçen bu gecelerde mağlûbiyetin ilk se-beplerine karşı kinim artıyor -du. O zaman asıl mukadderatı -nın neden ibaret olduğunu kav-radım. Pek az zaman evvel inti-hap ettiğim meslek artık gözü-me gülünç görünüyordu.

Mimar olmak istemiştim!

Şerefsiz kalmış topraklarda ev yapmak komik değil miydi?

Tenkit ettiğim halde bu dere-cesini tasavvur etmediğim şey hakikat olmuştu. Alman İmpara-toru - kendinden evvel kimsenin yapmadığını yaptı - Marksizm e-lebaşlarına elini uzattı. Onlarla barışmak istedi. O rezillerin na-mussuz olduklarını bilmiyordu.

Bir ellerinde imparatorun eli

dururken, öbür ellerile hançeri

aradılar. Yahudi ile pakt yapı-l-maz. İki siktan biridir: Ya ölü-r-sün, ya öldürürsün.

Politikacı olmağa karar verdim.

— 6 —

HALKÇI HAYATA HAZIR -

LİK — GOTTFRIED FEDERİN

DERİSİ — ALMAN İMPARA-

TORLUĞUNUN HARABE VE

BU İNKIRAZIN SEBEPLERİ

HAKKINDA MÜLAHAZALAR

2 inçiteşrin sonunda hastaha-

neden çıkıp Münihteki evime ge-

lince "Askerler meclisi" nin yer-

leştiğini gördüm. Bu rejim hiç

hoşuma gitmedi ve kafadar bir

arkadaşımın Traustein kampına

gönderildim ve bu kamp lâğve -

dilinceye kadar kaldım.

Martta Münih'e döndüğüm za-

man vaziyetin vahametini arımış-

ım. Meclisler taktikataktığı hüküm-

sürüyordu, daha doğrusu hükme-

den yahudilerdi.

Bu ömürsüz hükümdarlığa öy-

le bir karşı koydum ki, 27 nisan

1919 da tevkifimi emrettiler. Beni

yakalamak üzere gelen üç ki-

şiyi silâhımı çektim, korkup kaç-

tılar.

Biraz sonra şehir kurtuldu.

Ben de bir anket komisyonuna

ihtilâl hareketına gördüklerimi,

düşündüklerimi bildirdim. Bir -

kaç hafta sonra da askerlere ders

vermek emrini aldım.

Fikirlerimi kabul eden arkadaş

larla temisi fırsatını bulmuştum.

Almanya sosyalist partisi ile in-

karızdan kurtulamazdı. Alman-

yaşa tesrin cinayetiini hazırlayan

merkez partisi kurtaramazdı. Te-

şekküll etmekte olan nasyonâl

Burjuva partisi ise bu işi asla ba-

şaramıyacaktı.

Her şeyden önce bir «ihtilâl

sosyalist» partisi kummak lâzım-

du.

Bu partinin programı sahiden

ihtilâlici idi ve işçi kütleye hitap

ediyordu.

Bu sıralarda Gott Fried Feder

bar'a millî sermayeden bahsetti

Millî sermaye memleket ekono-

misinin inkişafına hizmet ede-

cek işçileri rahatla huzura ka-

vuşturacaktı. Yabancı dınyalar -

dan istikraz ise, milleti ömrü ol-

dukça faiz ödemiye mahkûm et-

mekti.

(Arkası var)

Sual Cevap!

En İyi Reçel Hangisi?

YUSUF (Fatih)

— Ramazan gelliyor, Ramazan de-mek biraz da reçel ayı demektir. Fa-kat en hafif ve yenmesi en lezzetli reçel hangisidir?

— Portakal ve hünnap reçelleri en hafif ve en leziz reçellerdir.

HÜSEYİN KEMAL (Bursa)

— Halkevine girmek istiyorum. Ne gibi muamelesi vardır?

— Halkevine müracaat edersiniz. 9 şubesi vardır. Bunlardan alâka -dar olduğunuz şubelerden birisine kaydolur ve o kısımda çalışırsınız.

AHMET NACİ (İstanbul)

— Şehir Tiyatrosu bir zamanlar o-peret kısmı yapmış çok muvaffak ol-muştu. Şimdi neden yapmıyorlar?

— Şehir Tiyatrosu belediyye mer-buttur. Operet kısmını kaldırmak -taki sebep bir türlü anlaşılammış -tır.

KAMİL AYTULUN (İstanbul)

— Bir arakadaşım anlattı. Avru-pada tahtadan sokaklar varmış bu ne demektir?

— Odunları yanyana dizekler. Üs-tüne katran dökerler. Bunlar zift i-çinde dura dura çok kuvvetlenir.

EMEKLİ ALİ Karagörmük

— Kimi dava edeceğinizi maalesef anlıyamadık. Bu sebepten cevap ve-remiyoruz.

HÜSEYİN İNEL (İzmir)

— Maarif Vekâletinden henüz sor-duğunuz meseleye dair emir gelme-diğinden kabul etmiyorlar. Maama-fi alâkadarlar bu hususta bir emir geleceğini ümit etmektedir. Emir gel-meze misafir talebe olarak devam e-dilebilir.

NURİYE CEMAL (Bursa)

— Devlet memuriyetlerine vazife alabilirsiniz.

SABAHATTİN SÖNMEZ (Üsküdar)

— Gazetelerin fiyatlarını kim tak-dir eder? Arada sırada gazetelerin fi-atları iniyor çıkıyor. Buna kim ba-kar?

— Gazetelerin fiyatlarını kendi sa-hipleri takdir eder.

Meraklı Şeyler

Evlenmemiş Ka-dınlar Cemiyeti

İngilterede hiç kocaya varma-mış 175.000 bakire vardır. Bun-lar aralarında bir cemiyet yapı-rak bir de klüp açmışlardır. Klü-be girmek için yalnız bir tek mad-de vardır. Hiç kocaya varmamış

olmak. Fakat cemiyete girenler kocaya varmamışın sebepleri kat'iyyen sorulmaz. Bu ister çir-kinlikten, isterse kibir ve gurur-dan, isterse erkek hâkimiyeti al-tında yaşamaktan mütevellit olsun. Cemiyete girdikten sonra da bir tek madde vardır. Kat'iyyen kocaya varmamak. Cemiyete girenler arasında pek sıkı ve samimi dostluk vardır. Bu 175.000 bakire kadının bilhassa kongre-leri pek heyecanlı olur. Kongre-de mütemadiyen kocaların hâki-miyetinden ve zulüm altında in-liyen kadınlardan bahsedilir. Ma-amafih bu cemiyete kaydedilen-lerin mühim bir kısmı da femi-nistlerdir.

Son zamanlarda erkekler ara-sında da bu cemiyete kaydedil-mek istiyenler görülmüştür. Bun-lar cemiyet başkanlığına mür-aat etmişlerdir. Cemiyetin son kongresinde hiç evlenmemiş ol-mak şartile erkeklerin cemiyete kaydında bir mahzur görülme-miştir.

—oO—

Uzun Kollu Entariler-le Jimnastik Yapan Genç Kızlar

Eski zamanda kızların açık gezmeye ve hele jimnastik yapı-lması dününün her tarafında a-yıp sayılırdı. Son yıllarda artık bu âdet unutulmuştur bile. Fakat İngilterede hâlâ çok sıkı bir genç kız terbiye usulü vardır. Buna göre (Büyük kızlar) ve yahut açığıca kocaya varma çağında olan kızlar kapalı olarak gezmek mecburiyetindedirler. Yani uzun kollu entariler ve uzun coraplar. başlar açık olur. Fakat etkeler kat'iyyen kısılamaz.

Bu âdet genç kızların devam et-tiği liselerde bile tesirini gös-termektedir. Bu kızlar lisede jim-nastik yaparken uzun kollu be-yaz gömlekler ve uzun coraplar giymiye mecburdurlar. Hatta jimnastik hocasının bile boynu kapalı ve üstünde de on düğmeli bir reket vardır.

Askerlik

Tayyarenin Tesiri Daha Çok Manevidir

Şehri Döven Bombalara Rağmen Varşova Müdafaayı Bırakmadı

YAZAN

Emekli General Kemal Koçer

Hava harbinin dehşetini gösteren resmî bir tablo

Her hangi bir silâhın tesir dai-resi, menzille çevrelenmiş -tir. Vakıa top menzili artmıştır ve menzil yarışları devam edip gitmektedir; fakat hedefi gizli-leyen amiller ortadan kaldırılma-dıkça, menzilin artımı nisbetin-de tesir elde etmek te mümkün değildir. Silâh, ancak cephenin mahdud derinliklerinde ateş ro-lünü oynatabilir.

Tüfeğin tesir haddi, menzili-nin de derunundadır. Piyade a-ğır silâhların, tesiri piyade min-takasına makturdur. Nihayet, top, âzami menzili dahilinde ka-lan hedeflere müessirdir. Bu he-defler bir şehir, bir hükûmet merkezi de olduğunu gördük. Parisi döven topların efkârı u-nmuniyede veya müdâfillerin ru-hları üzerinde bıraktığı tesir, gün geçtikçe azalmıştır.

Silâhların tesirinden gayri mu-haripler arac'ı kalabilirler; darül-harpler, yalnız muhariplere çe-velângâh olduğuna göre, geri -lerdeki halkın mal ve canı mü-emmendir.

Tayyarenin tesir dairesine ge-lince, bunu, hareket sisiale öl-mek lâzımgelir. Muharebeyi ya-panlar, muharebenin bütün deh-şetine karşı durmak üzere, ruhen de yetiştirilmişlerdir. Geride, cep henin çetin hayatına alışmış, hattâ maddiyata da nisbeten ba-ğlı bir halk kütlesi vardır. Bu küt-leye havadan indirilen darbeler, çok daha öldürücü olabilir:

a) cepheleri hinterlandın kay-nakları besler. Burada tevcih e-dilen darbeler, nihayet bu kay-nakları kurutabilir. Bütün bir memleket halkını sığınaklarda yaşatmak ve hayat düzenini boz-mamak imkânları aranamaz. Bu-ralara karşı harbin devamına yapılacak taarruzlar, hayatı men-faatleri baltalamak, bir gün si-nirleri gevşetmek istidadi gös-terilir.

b) Avrupanın bin yıllık me-deniyetile vücutbulan kişverleri, bu hava tehditleri karşısında çok hassastırlar. Yirminci asrın, bir eşi daha bulunmıyan kâhraman-lık menkıbelerini, yaşatan «Var-şova» müdâfilleri, ölen hayvanla-rın etini yemekle tagaddî edebi-diler; fakat, bombalarla ve mer-milerle bozulan suvolları, bu ha-yat mecraları kuruyunca, tesli-me mecbur kaldılar.

c) Uzaklarda hedef teşkil eden şehirler, topçu tarafından plânli surette dövülemez. Parise karşı atışlar, bu düşünüşi isbata kâ-fidir. Tayyareler, şehirlere karşı çok isabetli ve tahripkâr ateşler yağdırmak kudretini haizdirler. d) bu asır harplerinde silâh, döymek bilmiyen bir oburdur. Silâha bu kudreti veren, geriler-deki san'at müesseseleridir. Bu har-

panın bütün san'at bölgelerini biliyoruz. Yüz binlerce işçinin faaliyete geçtiği bu yerlerdeki iz-dihami gidermiye ne zaman, ne memleketlerin kudreti kâfi gele-memiştir; öyle değerli hedefler ki stratosferden de dövülebilir-ler. Henüz yeraltı tesisleri fab-rika hayatındaki nizamı temin etmiş değildir.

e) Tayyare; tahrip yarımın, gaz, hattâ bazı rivayetlere göre, mik-rop bombalarile dehşetlerini sa-çabilir. Mutaarrızın Polonyada radülharplerden uzaklaşan bittar-falk üzerine tayyarelerden aç-tığı ateşlerin oynadığı rolden de bahsedildi.

f) Havasını emniyet altında bulundurmadıkça, bir geminin seyruşeferi de tehlikenin salım değildir. Tayyarelerin, iddia edil-diği gibi, harp gemilerine karşı dehşetli tesirler gösterebilece-ğini henüz teslim edecek vazi -yette değildir. Bilâkis, tayyarele-rin def ve tart tertipleri alan bir filoya taarruzlarında tehlikeye düşebileceklerine itimat ediyö -ruz.

Bütün bu mülahazalar gibi da-ha birçok sebepler, tayyarenin bu asırda en mühim bir harp un-suru olduğunu teslim ettirebilir.

Hava kuvvetlerine, cepheleerde de birçok vazifeler verilmektedir. ve bugün her iki muhasım hava kuvvetleri çalışmalarını cephe -lerde tefkis etmişlerdir. Hava kuvvetleri, alçaklara inmek şar-tile, piyadenin oynak hareketle-rine ateşlerile, bombalarile işti-rak edebilirler. Başlı başına bir hanbi başaraacağı bazı taraflarca iddia edilen zırlık kuvvetleri dö-vebilirler. Cephenin belkemiğini teşkil eden ağır bataryeleri bom-balarlar. Aldıkları haritalarla cephelelerdeki en yeni vaziyetleri tesbit ederler, hedeflere karşı ya-pılan atışlarda isabet kertesini tayin ederler ve doğrudan doğ-ruya topçu ateşlerini idare eder-ler. Her değişen vaziyet hakkın-da alâkadarları tenvir ederler ve nihayet erzak, cephane ve eşhas taşımak suretile ikmale yarar -lar. Mareşal de Bononun hatıra-tında İtalyan hava kuvvetlerinin, yolsuz bölgelerde ikmal imkân-ları bulamıyan, ileri kıl'aların ihtiyaclarını nasıl tatmin etti-ğini okuyoruz.

Fransız Alman sınırlarında baş layan harpte hava kuvvetlerinin kat'i netice üzerinde en büyük tesiri göstereceğine kaniz. Bu muvaffakiyeti havalarda kat'i bir hâkimiyet temin edenler ka-zanacaktır. Teknik kudretine ve kaynağının zenginliğine güvenen lerce, yarından emindirler. Bü-yük harbi, cephelelerdeki fedakar-lıktan ziyade, gerilerde yıkılan mânevîyatı neticelendirdi. Bu har-

ATATÜRK'ÜN SON GÜNLERİ

Yazan : Rahmî Yağız Tefrika : 52

Tedavi Ekibi Suyun Alınmasını İstemedi

Müdavi hekimler: Doktor pro-fesör Neşet Ömer İrdelp, profe-sör doktor M. Kemal Öke, profe-sör doktor Nihat Reşat Belger, müsavir hekimlere de haber yol-lyarak onları da sarayda bir top-lantiya davet ettiler.

Başta profesör Dr. Hayrullah Diker olmak üzere profesör Sü-reyya Hidayet Serter, doktor Kâ-mil Berk, doktor profesör Akil Muhtar Özden ve doktor saylav Abravaya Marmaralı ertesi gün -nü Dolmabahçe sarayında bir tip müşavere toplantısı kurdular.

Maamafih Teşrinisaninin bi-rinci salı gününü nisbeten iyice geçiren Ebedî Şef, hekimlerin verdikleri cevaptan sonra niçin hemen toplanmadıklarını sor -muş, zaten suyu almağa taraftar olmayan hekimler, bir günlük teahhürü dahi bir parça zaman kazanmak addedişleri sebebiile bu meselenin yarın toplanılarak etraf ve tefferrüatile görüşülme-sinin muvafık olduğunu arzette-meleri üzerine Atatürk ertesi günü (2 Teşrinisanî Çarşamba) hekim-ler müşavere meclisinin toplan-masına müsaade etmiştir.

Tedavi ekibinin ittifaakla Ebe-dî Şefe mutlak bir istirahat tav-siyesine karşılık Atatürk, defe-atla arzettiğimiz gibi - canlılı-ğını her zaman muhafaza eden enerjisile mutlak istirahat telâk-kisine yanaşmıyor, gündelik ga-zetelerin tektiki, idari ve siyasi hâdiseler etrafında malûmatı, memleket işleri ile meşgul olu -yor, arada zaman bularak siroz hastalığına dair müşahede ve tet-kikleri ihtiva eden Fransızca bir eserin tercüme ve aslını da okuyarak hastalığının seyri et-rafında vizita saatlerinde müda-vi hekimlerle hekimce konuş -malar yapıyordu. Yine edavi e-kibine dahil hekimlerin tektik ve kanaatlerine göre Ebedî Şef bu eserde yaptığı mütalealarla he-men hemen siroz hastalığını teş-his ve tedavi usulleri hakkında bir hekime yakın malûmat sahi-bi olmuş bulunuyordu.

Suyun alınması hakkında son ve kat'i emir verdiği zaman Ata-türk onu da bu kitaptan edindiği kanaatle ve tesadüf ettiği bir cümle üzerine icrasını istediği kuvvetle melhuzdu. Zira kitapta: — «Batındaki suyun fizik va-sıtalarla alınması birçok haller de sirozun vahim bir safhaya girmesine, en kısa bir zamanda ikinci bir su toplama hâdisesile karşılaşılmasına ve netice itibari-le de ölüme sebebiyet verebi-r. Bu, müşahede ve vak'alarla müsbettir.»

Şeklinde bir cümle; profesör Fissengen'in kat'i bir reddedişle: — « Sakın suyu fizik vasıta -larla almak yolunu tutmayın. Bu, vahim bir neticeye vardırır sizi... Mütat tedavi ile vücudü ve bünyeyi takviye etmeğe, bu takviye edileş suyun bünye ta-rafından eritilmesini temine ça-lışmağı tercih ediniz!»

Sözünü teyit ediyor, fakat bu-nun arkasından gelen şu: — «Yalnız bazı nötr vak'alarda menşei alkolik olan sirozun vücude getirdiği su toplaması fi-zik vasıtalarla suyun ihracı su-retile önlenmiş, suyun alınması-nı müteakip tedrici ve seri bir salâh şekile hastalığın tedavisi mümkün olmuştur. Bu, yüzd ile tesbit ve ifade edilemeyecek ka-dar az ve seyrek vak'alara mün-hasır olduğu için tatbik ve icrası menedilecek derecede ehemmiye-ti haizdir.»

Cümlesi ise Ebedî Şefin içten bir inanış ve sarsılmaz bir kana-atile: — Ben, bu hastalıkla terki ha-yat etmiyeceğim!

Diyyisi karşısında pekâlâ kabili-icra bir görünüş teşkil ediyordu. İşte, Atatürk bu son cümlemin-larincisi yarısını kendisi için iyi ve faydalı netice verecek şekil ve mahiyette telâkki ettiği için 1 İkinciteşrin salı sabahı müda-vi hekimlerin sabah vizitası sı-rasında onlarla bu mevzu üze-rinde etraflı bir konuşma yapı-ptıktan sonra bir emirle icrasını

bin çok uzun süreceğini kabul edenler ciktur. Bu müddet için-de yukarıda izah ettiğimiz varlı-ğı temin eden tarafa zafer mev-uttur, diyebiliriz.

İkinciteşrinin birinci günü Ba-şvekil, Millet Meclisi reisi Ebedî Şefe tüzim telgrafları çekerek Meclisin açılma törenini arzet-mişler, bu arzeden ayrıca hoş-nutlanan Atatürk o geceyi ol -dukça neşeli bir hal içinde mey-va suyu ile süt ve çorbaya rağ-bet göstererek iyi geçirmişlerdi.

Vaziyette farkedilen bu cüz'î düzleş, maiyet halkını sevin-cek garkederken, Ebedî Şefin ver-diği karar ve emirle suyun alın-ması için konsültasyon yapan müdavi ve müşavir hekimler he-yeti kara ve koyu düşüncelerle üzüntü içinde bulunuyor, son ve kat'i emre göre artık suyun alın-masından başka çare bulunma-dığına bakılınca bu teessürlerin-de yerden göğe kadar haklı bu-lunuyorlardı.

Atatürk; büyük inkılâpçı, yir-minci asrın eşsiz devlet adamı sıhhatini tehdit eden muazzam bir tehlike içinde bulunuyor, bu hu-susta ihtisası olan tedavi heyeti, ve tip bütün kaideleri ve mev-zuatile izhari aczediyordu.

Zaten daha teşhisin ilk günle-rinde ve yatta ilk krizin beliri -şinden sonra yapılan bütün tet-kiklerle hastalığın büyük bir hı-zla ne elim bir neticeye varmak için koştugu anlaşılmış, hekim-lerin zayıf bir ümide bel bağla -yarak yaptıkları tekmilli tedavi ancak bu neticeyi biraz daha ge-çiktirmek gavesine matuf ve mün-hasır bulunmuştu.

Hattâ, daha Savaronada iken, 938 temmuzunun onundan sonra yatta bulunanları içlerini yakan bir ön sezişle ve gözlerinin önün-deki vaziyete bakarak bunu pe-kâlâ fark ve temyiz ediyorlardı.

Yalnız, hayatının her safha-sında olduğu gibi hastalık dev-resinde de bütün tahminleri bo-şa çıkartan Atatürk, en ümitsiz krizlerin akabinde düm düzgün bir sıhhat vaziyetile galip görü-nüyör; en neseli ve dürist sıh-hatlı günlerinin akşamlarında yeni krizlere uğruyordu.

Yine bugünlerin yelis dolu saat-lerinde, ağlamaktan gözleri kıza-ran maiyet halkının ileri gelenle-ri feci neticeyi gönüllerinin en derin köşesi sızyarak pekâlâ his ve takdir ettikleri halde bu-nu ifşaya bir türlü dilleri var -mıyor, yatan köşe ve bucaqları-na cekilerek gözünü döktükleri halde bedî Şefin sıhhatinden haber soran kendi yakınlarına bile yalan söylemek mecburiye-tinde bulunuyorlar ve...

HAZRETİ MUHAMMET

Yazan: Ziya Şakir

Tefrika : 53

Hicret İçin İki Hecin Devesi Hazırlanmıştı

(Yâ Muhammed, deki.. Yarabbi!... Beni, doğruluk ve kolaylıkla ithal et. (Yani, Medineye girmemi aşan et.) Doğruluk ve kolaylıkla (Mekken'den) çıkar... Bana, kendi tarafından yardım ih-san et ki, muhaliflere karşı mu-vaffak olayım.)

HİCRET

Resulü Ekrem, Cenabıhaktan (Hicret) emrini alır almaz, derhal sevgili amca zadesi (Ali) yi nezidine belletti:

— Yâ Ali!... Ben, Allahın emrile Medineye gidiyorum. Bende bulunan emanetleri de sana teslim ediyorum. Bunları, sahiple-rine ver. Sonra, arkamdan, sen de gel... Gelirken, kızım (Fatma) yı da getir.

Dedi.
Resulü Ekremden, en küçük bir ayrılığa bile tahammül edemiyen (Ali) nin kalbine birden-bire bir hüznün geldi.

— Yâ Resulallah!... Niçin beraber gittiyoruz?

Diye, kalbindeki arzuyu söylemek istedi. Fakat Resulü Ekrem, sözünde devam etti:

— Benim azimetimden, müşrikerlerin bir müddet haberdar olmamaları lâzım. Onun için, bu gece burada kalacaksınız. Benim yatağuma girip yatacaksınız... Üzerine benim yeşil hırkamı örterseniz. Müşriklere, yataktaki benim yatığımı zarfını verirsiniz.

Kahraman (Ali), en küçük bir tereddüt göstermeden, Resulü Ekrem'in bu emrini kabul etti.

(Ali), hiç bir kayıt ve şartı bakmayarak bu emre itaat gös-termekle, (Hazreti Muhammed'e) karşı kalbinde beslediği fedakârlık hislerini tamamilen isbat etmiş oluyordu.

Çünkü, Müşrikerlerin, Resulü Ekrem'i yatağında bastırarak öldürceklerini işitmişti. Ve bu-nu işittikten sonra da, Hazreti Peygamberin yatağına girip yatmak, her kahramanın kolayca kabul edebileceği bir iş değildi... Fakat (Ali), emsalsiz bir mertlik ve cesaret göstererek, Resulü Ekrem'in bu teklifini, mukaddes bir vazife gibi kabul etti.

Hazreti Peygamber, bazı kim-seler tarafından kendisine tevdi edilmiş olan emanetleri birer birer (Ali) ye gösterdi:

— Şimdilik sen burada kal. Ben (Ebûbekir) e gidip hazır bulun-masını söyleyeyim.

★

O gün hava, son derecede sı-
cak. (Ebûbekir) ile iki kızı, ev-
lerinde oturuyorlardı. Bir aralık
(Ayşe) nin gözü, pencereye iliş-
ti.

— Baba!.. Resulallah, başını
sarının ucu ile örtmüş.. Geli-
yor.

Dedi.
Hazreti Peygamberin bu sıcak
ta gelişi, mutlak olan bir ziyaret
değildi. Onun için, (Ebûbekir me-
rak ile yerinden kalkıp bakarak:

— Evet.. Bu gelen, (Resulal-
lah) tır... Fakat, acaba niçin ge-
liyor.

Diye, hayret etti.
Onlar böylece konuşurlarken,
(Hazretî Muhammed) de kapı-
ya gelmişti. Daima âdet edindik-
leri vehşile, biran kapısının 8 -
nünde durarak:

— İçerde kim var.. Girebilir
miyim?...

Diye, seslendi:
Ebûbekir, derhal kendisini kar-
şıladı:

— Buyur, yâ Resulallah.. İçe-
ride, zevcen Ayşe (1) ile hemşir-
resinden başka kimse yok.

Diye, mukabele ederek, Fahri
kâinatı içeri aldı.

Oturdular. Müketabilen hal ve
hâzır sordular. Nihayet söz, mak-
sada intikal etti. Resulü Ekrem,
dudaklarında mânalı bir tebessüm ile:

— Yâ Ebûbekir!... Hicret için
benden izin istedikçe, sana sab-
retmeni tavsiye ediyordum. İşte,
artık onun vakti geldi. Hazır -
lan. Gidiyoruz.

Dedi.

Ebûbekir, (gidiyoruz) sözün-
den o derece büyük bir memnu-
niyet hissetti ki, bunu daha iyi
anlayabilmek için:

— Beraber mi gidiyoruz, yâ
Resulallah?...

Diye, sormak mecburiyetini
hissetti. Ve:

— Evet.. İkimiz, yalnız olarak,
beraberce gideceğiz.

Cevabını ahncı, artık sevinci-
ni zaptedemedi. Hissiyatının sam-
imiyyetini, gözyaşlarıyla ifade et-
ti.

Bu samimi gözyaşları arasın-
da, şu konuşma geçti:

— Hazır mısın, yâ Ebûbekir?..

— İki yörük deve seçtim, ha-
zırladım. Bunlardan hangisini
beğenirseniz, size takdim ederim,
yâ Resulallah!..

— Teşekkür ederim, Ebûbe-
kir. Fakat şimdi, hediye kabul
edecğim vaziyette değilim. Bi-ne-
ceğim devenin bedelini ver -
mek isterim.

— Emir sizindir, yâ Resulal-
lah!..

— Bu develerden beherinin be-
deli nedir?

— Sekiz yüz dirhem.

Resulü Ekrem, derhal koynun-
daki keseden sekiz yüz dirhem
çıkardı. Ebûbekir önüne saydı.
Bu paraya mukabil, bu iki deve-
den hangisini beğenirse, onu a-
lacaktı... Ve, biraz sonra develeri
gördüğü zaman, (Ced'a) is-
mindeki deveyi aldı.

Bu deve seçimi işi bittikten
sonra, hareket planı tertip edil-
di... O gece, Resulü Ekrem ile,
sadık arkadaşı Ebûbekir, sessiz
ce ve gizlice şehri terkedecek -
lerdi. Üç gün ve üç geceyi, şehir
ciyârında bir yerde gizlenerek
geçireceklerdi... Üç gün sonra,
bu iki deveyi, birisi kendilerine
getirecekti. Kendileri de binip
Medineye gideceklerdi.

Bu plan da kararlaştırıldıktan
sonra, yol hazırlıklarına başla-
dılar. Ayşe ile hemşiresi (Es -
ma), büyük bir kırbanın içine içi-
ne su doldurdular. Et ve ekme-
kleri de bir sofra bezine sardılar...

Esmâ, belinden kuşağını çıkar-
dı. Yarısını kopararak, sofra be-
zinin uçlarını bununla bağladı.

Diğer yarısını da, tekrar beline
sardı.

Resulü Ekrem, gece buluşu-
cak yeri tayin ederek (hane-i sa-
adet) lerine avdet etti. Ebûbe-
kir de, üç gün sonra develerine
kendilerine getirecek olan bir a-
dam aramaya gitti.

İyi bir tesadüf: Karşısına (Ab-
dullah bin Erikat) adında birini
çıkardı. Vâkıa bu adam, müşrik-
ti. Fakat, vaktile Ebûbekirden
bir hayli iyilikler gördüğü için,
ona karşı tamamilen hürmet ve
sadakat hisleriyle mütehasstisi.

Abdullah, kendisinden bekle-
nen hizmeti, memnuniyetle ka-
bul etti. Ebûbekirin evine gelip
develeri alarak, kendi evine çek-
ti.

Aynı zamanda, Ebûbekirin azat
lılarından (Amir) e de birkaç
koyun verildi... Amir, bu koyun-
ları alıp (Cebeli sevir) denilen
dağa gidecek... Orada otlacak...

Geceleri, onların sütlerini sağa-
cak. Dağın başındaki mağarada
saklanacak olan Resulü Ekrem
ile Ebûbekire götürülecekti.

ebûbekir bu tertibat ile meşgul
olurken, Resulü Ekrem de (ha-
nei saadet) ine geldi. Orada ken-
disini bekleyen (Ali) ile evde bu-
lunan kadınlara, son emirlerini
verdi.

(Arkası var)

TAKVİM ve HAVA

9 BİRİNCİTESİRİN 1939

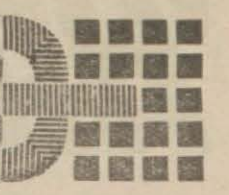
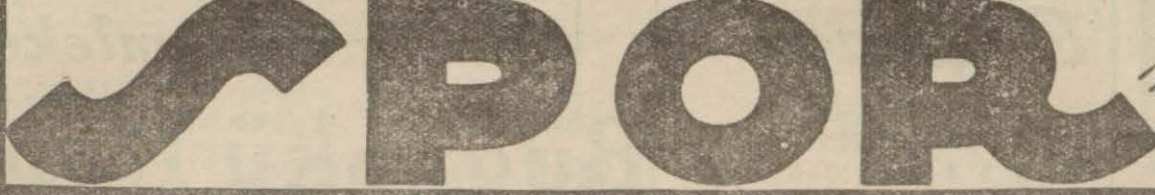
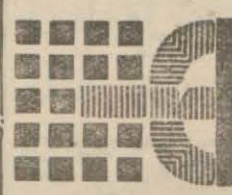
PAZARTESİ

10 uncu ay Gün: 282	Eylül: 26
Hicri: 1358	Rumi: 1355
Saban: 25	Hızır: 157
Güneş: 6.05	Akşam: 17.39
Öğle: 12.02	Yatsı: 19.11
İkindi: 15.11	İmsak: 4.27

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan
aldığımız raporda. Yurdun Akdeniz
kıyıları cenup doğusu ve doğu'da bu-
lutlu, diğer bölgelerde çok bulutlu
ve kısmen yağışlı, rüzgârlar şimal
bölgelerde şağı, diğer bölgelerde ce-
nup istikametinde orta kuvvette es-
mişlerdir.

İstanbul'da hava bulutlu ge-
ce.

Beşiktaş - İstanbul Spor 3 - 2 Yendi

Sarı Siyahlılar Beşiktaş Karşı- sında Eyi Bir Oyun Oynadılar

Dün Fenerbahçe stadında da-
lık maçlarının ikinci haftasına
devam edilmiştir. Ve en mühim
karşılaşmayı Beşiktaş İstanbul
sporla yapmıştır.

Hakem Ahmet Ademin idare-
sindeki bu oyuna iki taraf şu
kadrolarla çıkmıştı.

Beşiktaş: Mehmet Ali — Fa-
ruk, Taci — Feyzi, Mehmet, Hü-
seyin — İbrahim, Şeref, Sabri,
Hüsnü, Ahmet.

İstanbulspor: Caim — Faruk,
Hayri — Enver, Seyfi, Tarık —
Bahri, Cihat, Orhan, Hasan, Fah-
ri.

Oyuna Beşiktaşın hücumile baş-
landı. Ve hemen hâkimiyeti te-
sise muvaffak oldular ise de İ-
stanbulsporlular Beşiktaşın bu kı-
sa hâkimiyet çemberini çözmeğe
muvaffak oldular. Onlar da hü-
cumlarda bulunuyorlardı. 10 un-
cu dakikada Beşiktaşın sağdan
yaptığı bir hücumda topu kale
yakınında yakalayan Şeref bir
şütle ilk golü yaptı.

Bu gol İstanbulsporunu canlandı-
rdı. Ve yaptıkları hücumlardan
birinde 22 inci dakikada Cihat
güzel bir şütle takımının ber-
aberlik sayısını yaptı.

Takımlar beraber olunca Be-
şiktaşlılar adam akıllı hâkimiyet-
lerini artırdılar kısa bir za-
mana münhasır kalan bu sıkı hâ-
kimiyet 30 uncu dakikada sağ a-
çıktan gelen bir pas Sabrinin at-
tığı ikinci gol ve 31 inci dakika-
da İbrahim'in attığı üçüncü gol-
le bitmiştir. Beşiktaş bu devrede
1-3 galip vaziyette sahadan ayrı-
lmıştır.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Beşiktaşlılar
büyük bir hızla başladılar. Ve İ-
stanbulspor kalesine müteaddit
hücumlarda bulunmuştu. Fa-

yaptılar. Bu gole derhal hücumla
mukabele eden Süleymaniye-
ler akabinde İbrahim'in ayağıle
mukabil gollerini temin ettiler.

Ve bu suretle maç ta sürat kazan-
mış oldu. Daha az hücum yap-
masına rağmen yeni bir gol fırsatı
yakalayan Süleymaniye'ler
Vefalı Hakkın'ın yanlış bir ma-
çından istifade ederek ikinci gol-
lerini de yapınca Vefalıhlar can-
landılar ve kendilerini mağlû-
biyetten kurtarmağa çalıştılar.

Nihayet 34 üncü dakikada ber-
berlik sayılarını atmağa muvaf-
fak olarak birinci devreyi 2-2
beraberlikle bitirdiler. İkinci
devreye başlandığı zaman Vefalı-
lar tekrar hâkim oynamağa baş-
ladılar. Buna mukabil Süleyma-
niye müdafaasında yorgunluk a-
lâmi başgösteriyordu. Vefa hü-
cumlarına epey zaman mukave-
met edememiş ve müsabaka -
dan 2-7 mağlûp çıkmıştır.

Kasım paşa 1
Beykoz 4

Günün ikinci maçı Beykoz ile
Kasım paşa takımları arasında
yapılmıştır. Her iki takım en kuv-
vetli kadrolarile sahaya çıkmış-
lardı.

Oyuna Beykozluların hücumile
başlandı. Karşılıklı geçen bir
iki akından sonra Beykozluların
oyun üzerinde hâkim vaziyete
geçtikleri görüldü. Kasım pa-
şalı Beykozun tevali eden hücum
larını kesmek için canla başla ça-
lışıyorlardı. 15 inci dakikaya ka-
dar devam eden bu mukavemet
nihayet Şahabın sıkı bir şütle bo-
zuldı. Geriden aldığı bir pası mü-
dâfâlerin arasından geçiren Şa-
hap takımının birinci golünü yap-
tı.

Bu sayı Kasım paşalıları bozdu.
Ve fırsattan istifade eden Bey-
kozlular Kâzım vasıtasile üst ü-
ste iki gol daha yaptılar. Ve bi-
rinci devre 0-3 Beykoz lehine bit-
ti.

İkinci devreye Kasım paşa can-
lı başladı ise de çok geçmeden
Beykoz tekrar oyun üzerinde hâ-
kim vaziyete geçti. Ve Bahadır
soldan gelen bir pası kale önün-
de yakalayan dördüncü defa
olarak Kasım paşa kalesine sok-
tu. Devrenin sonlarına doğru Ka-
sım paşalıları da penaltıdan ye-
gâne gollerini yaptılar ve müs-
abaka bu vaziyet değişmeden Bey-
kozun 1-4 galibiyeti ile nihayet
buldu.

Topkapı kalesi önünde heyecanlı bir an...

Taksim Stadında :

Beykoz Kasım paşayı 4 - 1 Kara- gümrük Altınordu'yu 7 - 2 Yendi

Taksim stadında günün ilk
maçı hakem Sıtkın'ın idaresinde
ikinci kümeden Karagümrük ile
Altınordu takımları arasında ya-
pılmıştır. Zayıf bir kadro ile sa-
haya çıkan Altınordu rakibinin
kuvveti karşısında fazla muka-
vemet edememiş ve müsabaka -
dan 2-7 mağlûp çıkmıştır.

Kasım paşa 1 Beykoz 4

Günün ikinci maçı Beykoz ile
Kasım paşa takımları arasında
yapılmıştır. Her iki takım en kuv-
vetli kadrolarile sahaya çıkmış-
lardı.

Oyuna Beykozluların hücumile
başlandı. Karşılıklı geçen bir
iki akından sonra Beykozluların
oyun üzerinde hâkim vaziyete
geçtikleri görüldü. Kasım pa-
şalı Beykozun tevali eden hücum
larını kesmek için canla başla ça-
lışıyorlardı. 15 inci dakikaya ka-
dar devam eden bu mukavemet
nihayet Şahabın sıkı bir şütle bo-
zuldı. Geriden aldığı bir pası mü-
dâfâlerin arasından geçiren Şa-
hap takımının birinci golünü yap-
tı.

Bu sayı Kasım paşalıları bozdu.
Ve fırsattan istifade eden Bey-
kozlular Kâzım vasıtasile üst ü-
ste iki gol daha yaptılar. Ve bi-
rinci devre 0-3 Beykoz lehine bit-
ti.

İkinci devreye Kasım paşa can-
lı başladı ise de çok geçmeden
Beykoz tekrar oyun üzerinde hâ-
kim vaziyete geçti. Ve Bahadır
soldan gelen bir pası kale önün-
de yakalayan dördüncü defa
olarak Kasım paşa kalesine sok-
tu. Devrenin sonlarına doğru Ka-
sım paşalıları da penaltıdan ye-
gâne gollerini yaptılar ve müs-
abaka bu vaziyet değişmeden Bey-
kozun 1-4 galibiyeti ile nihayet
buldu.

Galatasaray - Hilâl

Günün üçüncü maçı Galatasa-
ray ile Hilâl arasında yapılaca-
ktı. Fakat Hilâl takımı muayyen
saatte sahada bulunmadığından
Galatasaray hükmen galip gel-
miştir.

00000

Şeref Stadında :

Anadolu - 4 Galataspor - 3

Şeref stadında ilk maç ikinc-
i kümeden Anadolu ile Galata-
spor arasında yapıldı. Ve Anado-
lu 4-3 galip geldi.

Beyoğluspor 3 Feneryılmaz 0

Günün ikinci oyunu Beyoğlu-
spor ile Fener Yılmaz arasında
yapılmıştır. İlk dakikadan itiba-
ren hâkim vaziyete geçen Beyo-
ğluspor üstüste yaptığı gollerle
ilk devreyi 0-3 galip bitirmiştir.
İkinci devrede her iki takım bi-
ribirine sayı yapamadıklarından
müsabaka 0-3 Beyoğlusporun ga-
libiyeti ile nihayet bulmuştur.

F. Bahçe - Topkapı 0 - 4

Günün üçüncü oyunu Şeref
Mütlunun hakemliği altında Fe-
nerbahçe ile Topkapı arasında
yapıldı.

Oyuna sarı lacivertlilerin mer-
kezden yaptıkları seri bir hücum-
la başladı. İlk dakikadan itiba-
ren üstünlüğü alan Fenerlilerin
her an gol yapması bekeniyordu.
Fakat müsabakanın beşinci da -

Ankara'da

Profesyonel Güreşler

Ankara, 8 (A.A.) — Bugün 19 Ma-
yıs stadyomunda profesyonel güreş
müsabakaları yapılmıştır. Havanın
çok sıcak olmasına rağmen müsaba-
kaları seyretmek üzere stadyomda
muazzam bir meraklı kitlesi bulun-
yordu.

İlk müsabaka Edirneli Süleyman ile
Dinarlı İsmail arasında yapıldı. Di-
narlı ilk on dakikalık devreyi hâkim
olarak bitirdi. İkinci devre başlar
başlamaz yine Dinarlı hâkimiyeti ele
aldı ve Süleymanı tuşa getirmeğe mu-
vaffak oldu.

İkinci güreş Mandıralı Ahmet ile
İzmirli Hüseyin arasında idi. Mandı-
ralı daha ilk dakikada hasmını tuşa
getirmeğe muvaffak oldu.

Sıra büyük güreşlere gelmişti:

İlk müsabaka Molla Mehmet ile
Habeş Taveri arasında idi. Müsabaka
ilk dakikalarda teknik ve hırçın gü-
reşen Molla Mehmet'in tazyiki altın-
da geçiyordu. Fakat dakikalar ilerle-
dikçe Habeşin tazyiki de artmağa
başladı. Molla Mehmet kendi oyunu
ile fena vaziyete düştü ve kurtulma-
yarak altı dakika üç saniyede tuşa
mağlûp oldu.

Dördüncü güreş:

Eski şampiyon Kara Ali ile Alman
Villman arasında idi. Güreşçiler hal-
ka takdim edildikten sonra tutuştu-
lar. İlk devre yekdiğerini deneme ile
ve ayakta geçti. İkinci devre başladı
vakit Kara Ali vakit vakit Almanı
sıkıştırıyordu. Alman bu hücumlara
minder dışına kaçmakla mukabele-
de bulunuyordu. Alman pehlivanı
Villman Kara Aliye nazaran sikletçe
daha ağırdı. Alinin bütün gayretleri-
ne rağmen tuşlardan kurtuluyor ve
müketabil hücumlara geçiyordu. Bu

İkinci Küme Maçları

Süleymaniye stadında dün ikinc-
i küme klüplerinin maçları
devam edilmiştir. Günün birinci
maçı Eyüp ile Alemdar arasında

Şeref stadındaki dünki maçlardan birinde...

yapılmış ve Eyüp maçı 1-2 ka-
zanmıştır.
Günün ikinci oyunu Anadolu-
hisar ile Galata gençler arasında
yapılmış ve maç 2-2 beraberlikle
bitmiştir.

Günün son maçı Beylerbeyi ile
Demirspor arasında yapılmıştır.
Beylerbeyi maçı 0-3 kazanmıştır.

Ankaradaki Maçlar

Ankara, 8 (A.A.) — Bugün ilk
maçlarına 19 Mayıs stadında devam
edildi. İlk maç Maskesporla Galata-
saray arasında yapıldı. Geçen hafta
Muhafız gücüne karşı 1 - 1 berabere
kalan Maskesporlular Galatasaray'a
karşı daha güzel bir oyun çıkararak
evvelâ galip vaziyete gelmişlerse de,
devre Galatasarayın attığı mukabil
bir golle 1 - 1 berabere bitmiştir.
İkinci devrede Maskespor bir gol
daha atmış, Galatasaray ise buna son
dakikalarda iki golle mukabele ede-
rek maç 3 - 2 Galatasaray lehine
bitmiştir.

İkinci müsabaka Gençlerbirliği ile
bu sene like yeni giren Kırıkkale fab-
rikatılarının Birlikspor takımı ara-
sında idi.

Oyunun ilk dakikalarından itiba-
ren vaziyete hâkim olan Gençlerbir-
liği birinci devreyi 2 - 0 ve maçı da

şekilde ikinci devre de sona erdi.

Hakem heyeti kırk dakikalık mü-
dâde havanın sıcaklığı dolayısıyla üç
devrede sona erdirmek için birinci ve
ikinci devreyi on dakika olarak ka-
bul ettikten sonra, üçüncü devreye
başlamadan, Alman bu devrenin ya-
pılmasına razı olmadığı için minderli
terkettti. Bu suretle Kara Ali hükmen
galip ilan edildi.

Son güreş, Tekirdağlı Hüseyin ile
Bulgar Dimitro Pançev arasında idi.
Takdim merasimini müteakip tutu-
şan güreşçiler, çetin hücumlarla ça-
rışmağa başladılar. Tekirdağlı has-
mının kuvvetini ölçmüş görünerek
sık sık hücumlarda bulunuyordu. Bu
hücumlar Bulgar fena dakikalar ya-
sahtıyordu. Tekirdağlının bu hareket-
leri seyirciler arasında çok görünüyor
ve sürekli alkışlara vesile oluyordu.
Hüseyin, güreşin neticesini kısa bir
zamanda bitirmek için hırçın kuvve-
tile Bulgarı yere atıyor ve ayak ma-
kası ile çoh tehlikeli vaziyete soku-
yordu. Neticede kuvvetli olan Bulgar
güçlüğüle makastan kurtulabiliyordu.
Tekirdağlı, bunu müteakip hasmını
yere fırlatarak kolaylıkla tuşa getir-
di, halk dakikalara süren alkışları ile
Tekirdağlıyı takdir ediyorlardı.
Tekirdağlı, minderden galip olarak

Hikâye

Ne Kadar da Güzelim

Nakleden: FAİK BERCMEN

Salona karımla beraber girdik. Her tarafı kuf ve rütubet kokusu sarmıştı. Belki elli sene dir ışık yüzü görmeyen salonu aydınlatmamız vakit binlerce fare öteye beraye kaçtı. Duvarlarda, bize kasavetle bakmakta olan ecdadın portreleri asılı idi.

Ayak seslerimiz bütün evi gürültüye boğmuştu. Dışarda rüzgâr iniliyor ve şöminenin içinde sanki birisi ağlıyordu. İri yağmur damlaları karankil ve loş pencerelelere çarpıyor ve bu muttarit gürültü insana derin bir hüznün veriyordu.

Bir ara içimi çekerek söyledim:

— Ey ecdadım, muharrir olsaydım, portrelerinize bakar her biriniz için uzun bir roman yazardım.

Bu ihtiyarların hepsi de vaktile birer gençler. Onların da her genç kız ve erkek gibi birer maceraları vardı.

Karıma dönüp:

— Meselâ bak karıcığım, dedim, şu gördüğün ihtiyar kadın ninesinin ninesidir. Bu çirkin ve buruşuk yüzü kadının çok enteresan bir hikâyesi vardır. Köşede asılı duran şu aynayı görüyor musun?

Siyah bronzla çerçevesizmiş ve ninesinin ninesinin yanında asılı duran büyücek bir aynayı karıma gösterdim:

— Bu aynanın esrarengiz ve sihirli hususiyetleri var. Ninesinin ninesi onu çok pahalıya satın almış ve bütün hayatınca onun yanından ayırmamış. Gece gündüz hep bu aynaya bakarak kendisini seyredirmiş. Uvurken bile onu yanı başına koyar ve: «öldüğüm zaman bu aynayı da tabutuma koyun!» diye vasiyet etmiş. Bu arzusunun yerine getirilmesinin sebebi de şudur, ayna tabuta sığmamış.

Anlatıklarına bakılırsa bu aynada şeytan saklı imiş; ve ninesinin ninesinin de şeytanlara karşı zâfi varmış. Lâkin bu masaldır; ve süphesiz bu siyah bronz çerçeveli aynada öyle sihirli, efşunur bir kuvvet yatar.

Aynaya yaklaşıp tozunu alırdım. Aynada kendimi görünce gülmeğe başladım. Bu ayna insanın şeklini değiştiriyordu. Yüzümün hatları her yandan döndü, burnum sol yanığıma girdi ve çenem çiftleşerek eğri bir şekil aldı. Bunun üzerine dayanamadım ve:

— Ninesinin ninesinin amma da acacı bir zevki varmış, diye söyledim.

Bu sırada karım yanıma yaklaşarak o da aynaya baktı ve birden müthiş bir şey oldu. Karım sararıp titremeğe başladı. Bir çığlık koparak lambayı elinden düşürdü. Her tarafı korkunç bir karankil kapladı. Aynı zamanda ağır bir cismen yere düştüğünü duydum.

liyor ve fareler her taraftan fırıkarım bayılmıştı.

Şimdi rüzgâr daha ziyade inihyarak kâğıtların içine sokuluyordu. Pencerenin bir pancuru kopup düşüncü içeri dolan rüzgâr saçlarını darma dağın etti.

Karıma oradan çıkardım. Ertesi günü akşamı ancak kendine ge-

lebildi. Ve kendine gelir gelmez ilk sözü şu oldu:

— Ayna, Ayna nerede? Onu bana verin!

Böylece, yemek yemeden bir hafta kadar sayıkladı durdu. Mütemadiyen aynayı istiyordu. Ağlıyor, çırpınıyor, ve saçlarını yuluyordu. Doktor vaziyetin tehlikeli olduğunu, karımın aklıtan ölebileceğini söyleyince telâşlandı ve tekrar o küflü salona giderek ninesinin ninesinin aynasını getirdim.

Karım aynayı görünce gülmeğe başladı ve sonra aynayı alıp kucaklayarak oksadı ve bir daha da gözlerini ondan ayırmadı.

Şimdi on sene oluyor ki, fasilasız bir şekilde ona bakıyor ve bir lâhze gözlerini ondan uzaklaştırmıyordu.

— Hakikaten bu ben miyim? diye söylüyor. Böyle söylenirken yüzünde mes'ut bir ifade belirliyor.

Sonra:

— Evet, bu benim, diye devam ediyor, bu aynanın haricinde olan her şey yalan. Kocam da herkes gibi yalan söylüyor. Ah, keşki daha evvelden kendimi görseydim, böyle olduğumu bilseydim kat'iyyen bu adamla evlenmezdim. Bana lâik değil, ki, bu adam.. Ayayma güzel delikanlılar gelmeli benim..

Bir gün karımın arkasında bulduğum bir sırada aynaya göz atınca o sihirli sırı keşfettim. Aynada insanı delirtecek derecede güzel bir kadın yüzü vardı. Bu harikulâde bir şeydi. Fakat bu nasıl işti? Nasıl oluyor da o çirkin karım aynada bu kadar güzel görünsün!

Araştırınca sebebini bulmakta gecikmedim. Şekilleri değiştiren bu avnada karımın çirkin yüzü her taraftan bükülüyor, eğriliyor ve hatlarının bu vaziyette değişmesi tesadüfen onu çok güzel gösteriyordu.

Şimdi karımla birlikte bu aynanın önünde duruyor ve bir delikanlı gibi gülmektedir. Onu ayırmıyoruz. Benim burnum sol yanığıma batıyor, çenem çiftleşiyor. Fakat karımın yüzü sayı hayret derecede güzelleşiyor. O vakit delice bir meftuniyet beni sarıyor ve bir vahşi gibi gülmeğe başlıyorum. Bu sırada karım, zor duyulabilen bir sesle mırıldanıyor:

— Ne kadar da güzelim değil mi?

Nakleden:
FAİK BERCMEN

Macaristanda Vergileri Arttırılan Maddeler

Budapeşte, 8 (A.A.) — Kakao, kahve, çay ve diğer emsali maddelerin vergileri arttırılmak suretiyle Macaristanda serbest olarak satılmasına müsaade edilmiştir.

—Oo—

Sarhoşun Marifeti!

Fatih Sofular mahallesi Bekir sokagında oturan Mehmet dün sarhoş olarak şöfor Mustafanın idaresindeki 3065 numaralı otobüsün camlarına elile vurarak kırması ve yaralanmıştır.

Bulmaca

EVVELKİ GÜNKÜ
BULMACAMIZIN HALLİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H	A	L	K	G	A	Z	E	T	E
A	Z	A	A	D	A	N	A	K	
L	A	K	O	L	A	K	A		
K	O	C	I	L	A	L	A	R	
G	A	L	I	B	I	Y	E	T	
A	D	A	L	I	L	A	R	O	A
Z	A	A	Y	A	K	O	A	N	
E	N	O	L	E	R	M	A	D	
T	A	K	A	T	M	O	A	D	
E	O	A	R	O	F	I	S	K	E

BUGÜNKÜ BİLMECEMİZ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

SOLDAN SAGA:

- 1 - Aleller.
- 2 - Hareket - Onun.
- 3 - Varidat getiren - Notada bir ses.
- 4 - Ölü payı - Bir emir.
- 5 - Küçük hayvan.
- 6 - Tabiat tarafıdır.
- 7 - Sifat edatı - Boyama - Güzel San'at.
- 8 - Söndürme - Orta.
- 9 - Zaman - Aptal.
- 10 - Muhit.

YUKARIDAN AŞAĞI:

- 1 - Aleller.
- 2 - Hâdisce - Onun.
- 3 - Varidat getiren, notada bir ses.
- 4 - Ölü payı - Emir.
- 5 - Bal yapar.
- 6 - Tabiat tarafıdır.
- 7 - Sifat edatı - Sürmek - Güzel San'at.
- 8 - Söndürmek - Pek iyi.
- 9 - Zaman - Para işi ile alakadardır.
- 10 - Bir gemi ismi.

Fotoğraf tahlilleri

Bize fotoğrafinizi gönderiniz kim olduğunuzu söyleyelim

HÜSEYİN SENİH ERDİL (Ortaköy)

Azımkâr bir tip. Çok ciddi. Başladığı her işte muvaffak olmak için sonuna kadar çalışır. Kararlarından kolay kolay dönmez. Verdiği sözü tutar. Herkese iyilik yapmak için uğraşır.

FAİZ SABRİ MAYDOS (Eskişehir)

Dikkatli ve zeki bir tip. Kavrayış kuvvetlidir. Verilen vazifeleri büyük bir ciddiyetle yapmağa uğraşır. Kendi halinde çalışmağa çok sever. Güzel sanatlarla meşgul olmasını ister.

Balkan Memleketleri

Bugünkü Romanya Nasıl Meydana Geldi?

20 Milyon Nufusu Olan Romanya'nın Tarihi Çok Meraklı Ve Uzundur

Romanyanın 285.000 kilometre arazisi, 20.000.000 nüfusu vardır. Hudutları Tuna ağzından başlar, bir taraftan merkezi Avrupa'ya, diğer taraftan da Balkanlara kadar uzanır.

Aslen Trakyalı olan Gelo - Dağlar ısanın doğuşundan 106 sen evvel kanlı mücadelelerden sonra Romalıların elinden «hayat sahaları» nı kurtardılar. Romalılar, şimdiki Romanya arazisini baştanbaşa zapt ve istila etmişlerdi.

Bu fütühatın safahatı, meşhur «Trayan Stenik» nin üzerinde yazılıdır. Dacia Feliks bu sırada doğdu ve Lâtin lisasını, âdetlerini, ananeleri halka kabul ettirdi. Romanyalılar üçüncü yılda Hristiyan dinine girdiler.

Az sonra Romalıların nüfuzu yerine Slav nüfuzu hakim oldu. Ve Balkan yarımadasında Romano - Bulgar imparatorluğu tesis etti. (1185). Tuna'nın sınımlında bulunan Romalılar, on üçüncü ve on dördüncü yüzyılda iki prenslik teşkil ettiler: Valhia ve Moldavia prenslikleri... Karpat eteklerine sığınan bu küçük hükümetler, Macarların hâkimiyeti altına geçmekle beraber az ve çok istiklallerini muhafaza etmişlerdi.

On beşinci ve on altıncı yüzyılda Romen halkı, İslamların ilerleme hareketine karşı koymaya mecbur kaldılar. 1593 te cesur Mişel adlı bir prens Moldavi ve Transilvanyayı zapt ve Romen birliğini kurmaya muvaffak oldu.

Az sonra Romenlerle Avusturya - lılar ve Ruslar arasında kanlı mücadeleler başladı. Avusturya, 1695 te Transilvanyayı, 1775 te de şimali Moldavyanın bir kısmını (Bokovina) ilhak etti. Ruslar, şarki Moldavyayı (Basarabya) istila etti. (1812).

19 üncü yüzyılda, feci bir surette paylaşılan bu memleket ahalisinin millî hissiyatı kabardı. Kırım muharebesinden sonra Valahia ve Doldavi ahalisi birlik yaptılar, ve Aleksandr Kuzan'ın idaresinde bir prenslik ilan ettiler.

Bunun yerine, 1866 da, Hohenzollern hanedanına mensup prens Karol geçti. Ve 1881 de ilk Romanya kralı oldu.

Romen milleti umumî harpte çok zahmet çekti. Memleket baştanbaşa Alman istilasına uğradı. Buna mukâfaten vaktile kaybettiği Moldavya, Basarabya ve Bokovina kendisine verildi.

Romanyada bulunan 20 milyon nüfusun % 73 ü halis Romen dir ve Neo - Zoten bir lisan konuşurlar ve umumiyetle de Romen ortodoksudurlar. (% 78). Ahalinin ekserisi zürredir. Allice çalışırlar, tarlaları yakın köylerde oturlar. Köylülerin çoğu nehir kenarlarında. Romen köylüleri zevke ve safaya düşkündür. Akşamları köy meydanlarına toplanırlar, çalgı çalarlar, şarkı söylerler, oynarlar.

Sanayi şehirleri Transilvanya yayılmıştır. Bratislava, Sibin, Kluj... Ovalardaki şehirlerin çoğu zahire deposu vazifesini görür. Bunların başında, Romanyanın merkezi olan Bükreş gelir.

Tuna'nın üzerinde İbrail, Kalcaz gibi büyük ticaret limanları vardır. Romanyanın zenginliğini toprağı ve

Romen Kralı Majeste Karol

toprağının altında gizli madenleri teşkil eder.

Romanya, mısır ihracatı ile Arjan'ın hükümetinden sonra gelir. Romen topraklarının % 62 si buğday tarlasıdır. Kenevir, salgam, tütün mahsulü de bereketlidir. Bağları, Fransız bağlarının beşte biri nisbetindedir. Romanyada meyva, bilhassa erik çok boldur. Bundan «Snika» denilen hafif ve güzel kokulu bir içki yapılır.

Arazinin % 13 ü me'ardır. Bu sebeple koyun ve sığır da çoktur. Romanyada milyonlarca beygir de vardır. Basarabyada çıkan Karakul kürkleri çok makbûldür.

Romanyanın dörtte biri ormanlıktır. Meşe ve ak gürgen ve çam ağaçları mebzuldür. Sene 2 milyon ton kereste ihraç edilir.

Romanya, maden bakımından da çok zengindir. 1921 - 1936 senesinde 38 ton altın çıkarılmıştır. Gümüş ve demir ihtiyacı 14 milyon tondur. Krom, mangan, kömür ve Zinik istihsalât 200 milyar metre mikâbıdır. Romanyanın servet kaynaklarının başında petrol gelir. Romanya; Birleşik Amerika, Venezuela ve Rusya - dan sonra en çok petrol ihraç eden memleketidir.

1936 daki istihsalâtı 8.700.000, 1938 deki de 6.715.000 tondur. İşte Almanyanın hirs ve tamamını çeken bunlardır.

YENİ ALMAN TABİYESİ

Almanların 20 tayyare ile bir İngiliz filosuna taarruz ettikleri ajans haberi olarak yazılmıştı. Bu taarruza aitt son malûmatın Alman tabiyesi (Arkası 8 inci sayfada)

İSLAM TARİHİNDE NİFAK VE HACCAĞI ZALİM

Yazan: Kemaleddin Şükrü

Tefrika : 50

Saltanata Çıkan Mervan Azimkâr İnsandı

— İşte saltanata çıktım. Halife oldum. Fakat ben bu muvaffakiyeti ancak Yezidin intikamı alacağım diye halkı ifgal ederek kazandım. Eğer sözümlü yerine getirmesem bugün yine beraber olan bu halk yarın başkalarının elinde bana karşı da harekete geçebilir.

Böyle düşünen Mervan kendisine tâbi halkı memnun etmek için uzun boylu çareler düşündü. Evvelâ Yezidin sarayını baştan aşağı yağmalattı. Bu hareketi, halkın para ve mal hirsini kısmen tatmin etti. Şimdi vahşet hirsinin de tatmini lâzımgeliyor.

Bunun da çaresini buldu.

Derhal verdiği bir emirle Yezidin ölüsünü mezarından çıkarttı ve cesedi Şamın büyük çarşısına ortasına astırdı.

Ey iz'an ve insaf sahipleri!... Kendinizi biran için herhangi histen uzak tutun, sadece insan ve müslüman olduğunuzu düşünmek ve sadece bu düşünce ile yazdığım bu tarih hakikatlerini gözünüzde canlandırın... Bir Halife Kur'anı parçalıyor, başka biri onu katlettiği yerine geçiyor, bunun da yerine geçen adam ölüyü mezarından çıkartıp astırıyor!... Bütün bunları yapanlara da aynı ünvan, (Emirülmüminin, Halife ruzüzemini) ünvanı veriliyor... Bunlar vicdan sızılacak ve yüz kızartacak şeyler değil mi?..

Artık Emeviye saltanatı can çekişiyordu.

Bunu, Arabistanın her tarafında esen muhalefet ve igtış havası tamamen gösteriyordu. Es kiden Emevi Halifeleri ve bu Halifelerin ellerinde bulunan kuvvetler nerede bir isyan çıkınsa bu isyan muntakasını derhal deşsete ve kana bularlardı. Bunun tıyler örpertici birçok misallerini gördük.

Fakat, şimdi artık bu saltanat harisleri, pallak veren ve igtışçı genişleyen isyanları, ihtilalleri bastırmak şöyle dursun, sarıldıklarını hissettikleri kendi mevkilerinin muhafazası endişesine düşmüşlerdi.

Bu devirdeki ihtilalcileri iki kısma ayırmak doğru bir tasnif olur. Bunların bir kısmı Emevi mensupları ve taraftarları idi. Hilâfet postuna çıkanlara şahsi igtıbar ve kinleri yüzünden başlarına bir sürü seriserler toplamışlar, sarsılmış, yıkılmağa yüz tutmuş bir saltanatın enkazına göz koymuşlardı.

Diğer bir kısmı ise, kökü tâ Hazreti Alinin ve Hazreti Hasanla Hüseyinin şahadetlerine kadar uzanan Emevi aleyhtarları ve mutaassıp bir zümrenin meydana getirdiği kuvvetlerdi. Bunlar, uzun zamandanberi kendilerini ezen ve fırsat vermiyen bir idarenin can çekişen vaziyetinden istifade etmek istiyorlardı.

Devir, öyle bir igtışçı devri olmuştu ki, hattâ Halife'ye (Halife) mi diyelim yoksa (Emir) mi diyelim diye bizzat saltanat sahibi olan zatın ünvanı üzerinde de mütereddit kalmıyordu.

Müfettiş tekrar durdu. Derek'in yüzü sapsarı kesilmişti. Dusburi ise güçlükle nefes alır bir hale gelmişti.

Müfettiş döndü:

— Ben buna inanmam, dedi, miralay Detmar benim en aziz ahbablarımdan birisiydi. Sizi temin ederim ki söylediginiz şey mümkün değil - dir, inanılacak şey değildir.

Derek Rikardo bu sefer sükunetle söze karıştı:

— Niçin mümkün değilmiş? Niçin inanılacak şey olamazmış? Herkes bilir ki ihtiyar Detmar ile amcamın arası pek açıktı. Eğer amcam Detmara karşı şantaj yapıyorsa, bunun bir sebebi olmak gerektir. Lâkin Detmar da öldürüldü. Bana kalırsa galip Detmar Kosdon'un yerini zabıtaya haber vermek istedi, öteki de bunu duyunca Detmarı temizledi.

Gidalay mütemadiyen gülümsüyordu:

— Dusburi siz nasıl düşünüyorsunuz? diye sordu.

— Doğrusu ben inanmıyorum.

Demin sizlere Kosdon'un ortaya çıkarak mecburiyetinde olduğunu söylemiştim. Kosdon kendisine ihanet edecek adamı temizledi ama, kendi emniyetini de ortadan kaldırdı. Şimdi artık onu saklayacak batakçı mevcut olmadığna göre, serbest yaşadığı günler sayılı demek -

Saltanata zor kuvveti ile çıkan Mervan vâka azimkâr bir insandı. Vaziyetin vahametini anlamış, ümitsiz bir hamle ile Muaviyenin miras bıraktığı saltanatı her ne pahasına olursa olsun müdafaa ve muhafaza etmekte istiyordu.

Ne care ki, mukadderatı yerini bulacak ve Mervan, Muaviyenin kurduğu saltanat sediri üstünde son tüneven olacaktı...

BİRİNCİ KISIM SONU

İKİNCİ KISIM

ABBASİLER DEVRİ

Fnevi Saltanatından sonra Arabistan topraklarında kurulan çak olan meşhur (Abbasi Saltanatı) nın ilk tohumları, Emevilerin son Halifesi Mervanın zamanından çok evvel atılmıştı.

Bir Emevi Halifesi, Hazreti Alinin torunu ve Muhammet bin Hanefin'in oğlu (Ebû Hâşim Ali) yi bir gün kendi yerine çıkar endişesiyle zehirliyerek öldür - müştü. O zamana kadar bütün Hazreti Ali taraftarları (İmam) olarak bu (Ebû Hâşim) i tanıyorlardı.

Ebû Hâşim zehirlendiğini ve bu zehirin tesirinden kurtulamıyarak öleceğini hissettigi vakit imamı Hazreti Abbasın torunlarından (Muhammet bin Ali) ye bırakmış ve kendisine tâbi olarlara da

— Bundan sonra benim yerime Ali Abbasâ tâbi olun.

Demisti. İşte bunun üzerinedir ki, Hazreti Abbas taraftarları kuvvet ve cesaret buldular ve yine bu vaziyet üzerinedir ki, Hazreti Ali taraftarları Ali Abbasa yardım ettiler.

Bu yardım, Emevilerin son dört Halifesi zamanında ve gizliden gizliye biat şeklinde devam etti. Maamafih Ebû Hâşimin imametini Hazreti Abbasın torunlarına terketmesi Ali taraftarlarından bir kısmını memnun bırakmamıştı.

Bunlardan bazıları:

— İmamet bizim hakkımızdır. Diyecek ayaklanmak istediler. İçlerinden harabet ve şiriyet itibarile Hazreti Aliye pek yakın olanlar da vardı. Fakat bunlar işlerini pek acemice gördükleri ve aynı zamanda tam mânasile kuvvetlenmeden baş kaldırdıkları için Emevi orduları ile yaptıkları çarpışmalarda mağlûp oldular. Onayak olanları da merhametsizce kılıçtan geçirildi...

Teşrih ve tahlilini yapacağımız Abbasiler devrinde evvel ve bu devre takaddüm eden Emeviye devrinin bir asırlık seyyal tarihini kısaca tahlilini yapalım.

İslam tarihinde Emevilerin oynanmış oldukları rezil rolleri hiç bir tarihte ve hiç bir hanedan sülâlesi oynamamıştır diyebiliriz.

(Arkası var)

AŞKIN HANÇERİ

Zabıta Romanı : 54

Dusburi bu söz karşısında ne diyeceğini şaşır:

— Yani, dedi, siz katili tutmak için bizi şikâr gibi mi kullanacaksınız?

— Belki sözümdeki ifade biraz garip oldu. Onun için beni mazur görünüz. Ben ağzıma gedli de öyle söyledim. Şu dakika akrebin artık ikinizden hiç birine sokamayacağımı çok iyi biliyorum. Ben sizin için öyle sıkı bir nezaret tedbir alacağımı ki, himayeniz gece ve gündüz tamamile temin edilmiş olacaktır. Tâ herifi yakalayınca kadar... Bu defa yalnız sizin emniyetiniz değil, âmirlerimin bana karşı gösterdikleri itimat ta mevzuubahistir.

Derek Rikardo bir sigara daha yaktı:

— Evet amma, siz itimadı kaybedecsiniz diye, biz de hayatımızı mı kaybedelim? Ben Dusburin'ın fikrindeyim. Siz vaziyeti biraz mübalağalandırıyorsunuz. Ve sonra bi-

zi bir katilin önüne şikâr gibi uzatmakta ta hiç bir beis görmüyorsunuz.

Gidlay ayağa kalktı:

— Pekâlâ, dedi, ben o kadar söylerim.

Dusburi sinirlenmişti, dedi ki: — Sorabilir miyim? Farzede - lim ki, sizin burada kalmak teklifinizi kabul ettik. Bu takdirde ne kadar kalmak lâzım gelecek?

Derek Rikardo bu sefer bangere kızdı:

— Sen istersen kalabilirsin dostum, dedi. Benim hesabıma söz söyleme!

Gidlay sıra ile iki muhabataba baktı:

— Bana sadece on beş gün müsaade ediniz, dedi.

Derek başını salladı:

— Hayır, dedi, ben bekliyorum.

Dusburi tereddüt ediyordu:

— Kalamam, diyordu, kalamam amma, ortada tehlike var.

— Eğer sizden istediğim şeyi yaparsanız, bilâkis tehlike daha ziyade azalır.

Sustular. Gidlay şapkasını aldı ve kapının eşigine durdu. Dusburi felâket arkadaşına bakıyordu. Öteki ise arkasını dönmüş, hiç ses çıkarmıyordu. Sonra yüzünü çevirdi ve müfettiş dönerek:

— Pekâlâ, dedi, daha ne bekliyorsunuz?

— Cebavınızı bekliyorum.

— Ben cevabımı verdim. Söyliyecek başka sözüm yoktur.

— Pekâlâ, fakat Dusburi dostumuz henüz kat'i cevaplarını vermediler zennederm.

— Dusburi ne isterse yapabilir. Ona ben ne karışırım?

Banker, daha ziyade delikanlının tesiri altında idi. O zaman, Gidlay yeni bir karar vermiş gibi vaziyet aldı:

— Eğer müsaade ederseniz, size bazı mahrem şeyler anlatayim, dedi.

Derek alâkasızlıkla omuzlarını silkti. Müfettiş tekrar odanın ortasına gelerek dedi ki:

— Gayet emin yerlerden aldığımız malûmata göre, katil nerede işe teslim olmak mecburiyetinde bulunmaktadı. Biliyorsunuz ki, biz şimdiye kadar Kados'a hapishaneden

kaçmak için yardım eden adamı kim olduğunu öğrenmeğe çalışıyor - duk. Bu adamın hüviyeti şimdi tamamille tesbit edilmiş bulunmakta - dir.

— Yaaaa!

Bu hayret sesi Dusburinin ağzından dökülmüştür. Müfettiş devam etti:

MEMLEKET HABERLERİ

Vizede Tarihî Bir Mezar Bulundu

Meydana Çıkarılan Bu Mezarda Mühim Eserler var

Edirne (İKDAM Muhabirin - den) — Türk Tarih Kurumu bu yıl da Trakyanın Vize ve Kırklareli höyüklerinde müzeler umum müdürü Arif Müfit Mansel'in Başkanlığı altında bir heyet marifetiyle hafriyatı yaptırmaktadır. Bu seneki hafriyatı geçen ve evvelki seneler gibi enteresan neticeler vereceği umuluyor.

Evvelki ve geçen seneki hafriyatı elde edilen kültür eşyalarının cins ve mahiyeti ve höyüklerde bulunan mezarların arkeolojik bakımından farkları itibarıyla, geçen seneki Vize kazısı Lüleburgaz kazısından daha ehemmiyetli görülmüştür. Bilhassa A höyüğünde bulunan taş mezar odası, bu oda içerisindeki taş lahit ve bunların muhteviyatı Trakya'da 2000 yıldır kapalı kalmış bir tarihi canlandırmış ve Kültür tarihimize yeni ve zengin mevzular vermiştir.

Esasen Vize kasabası eski Trak kabilelerinin en mühimlerinden olan Ost kabilelerinin merkezi olmakla Trakların ve Osmanlı Türk

lerinin zengin kültür ve medeniyet eserlerini sinesinde yaşatmış ve toplamıştır.

Geçen seneki kazılarda A. höyüğünde çıkan mezarda ise bu Trak Krallarından birine ait bir ölünlün bulunması tarih ve Arkeoloji bakımından çok kıymetli bir eserdir.

Bu sene Vizede başlayan hafriyatı yine enteresan eserlerle karşılaştığı haber alınmıştır.

Hiç ümit edilmedik bir zaman ve yerde tepenin en üst kısmında etrafı taş duvarla tahdit olunmuş müstakil şekilde bir mezar rastlanmış ve bu mezarın içinde enteresan âsar bulunmuştur.

Bir takım altın varakalardan toprak vazı ve kandiller, cam kaplar, tunçtan mamul bir kilit kolu, bir şamdan ayağı, demir bir takım âsar, bir hançer, bir mızrak ucu, üzerinde bir süvari kabartmasını havi bir miğfer.

Mezarın dışında ise kulbu bir medüz ile süslü bir vazı bulunmuştur. Hafriyata devam olunmaktadır.

Edirne Arıcılık Kursunda

Arıcılık kursunda yetiştirilen gençler köylerde arıcılığın taamını kursta çalışanları göstermektedir.

İngiliz - Fransız Orduları Faa-liyetlerini Arttırıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa) bu vaziyet Alman kumanda heyetini endişeye düşürmüştür. Zira Almanların bu bölgede ileri himaye tertibatı yoktur ve Alman topusunun bu bölgedeki hareketi bilhassa Ohretholda kaygıya sebep olur.

Alman devriyelerinin mütemadi faaliyetleri sahne olan Threnthal çıkıntısı, Alman ordusuna da pek zivade iz'ac etmektedir. Bu noktanın müsait vaziyeti dolayısıyla, mevzi işgal edenler gerek Blies ovası istikametinde batıya, gerek doğrudan doğruya Deut-Port'e karşı şimale ve gerekse Pirsasens müdafa hattına karşı şark cihetine taarruzlarda bulunabilecek vaziyette bulunmaktadırlar.

Bundan başka, salâhiyetli Fransız askerî mahfillerinde bilhassa kaydediliyor ki, dün Fransız istikşaf tayyarelerinin düşürüldüğü hakkındaki Alman tebliği çok mübalâğalıdır. Zira dün düşen tek Fransız tayyaresi, Bonn bölgesinde düşen tayyare olmuştur.

Bir Alman tayyaresi görüş şartlarının fenalığı yüzünden yanlışlıkla Fransız hatlarına inmisti. Pilot Fransız askerlerinin etrafını aldığını görünce hayret etmiştir.

FRANSIZ TEBLİĞİ

Paris, 8 (A.A.) — Resmi tebliğ: Gece sakin geçmiştir. Saarbrücken civarında düşmanın keşif kolıların tohumuzun ateşile geri püskürtülmüştür.

ALMAN TEBLİĞİ

Berlin, 8 (A.A.) — Resmi tebliğ: Dün garpte her iki tarafın topçu kuvvetleri de faaliyette bulunmuşlardır. Gece münferit topçu ateşi yapılmıştır.

Sarkta Alman kitaları tesbit edilen plân mucibince Alman - Sovyet hudut hattına doğru da - ha ziyade ilerlemişlerdir.

Varşovanın cennubı sarkisin - de Koek civarında 17,000 Polon-

ya askerî teslim olmuştur. Eli - me 20 topa bir miktar cephaneye geçmiştir.

3000 TAYYARE Paris, 8 (A.A.) — Dün General Gamelin ve Vuillemin ile İngiliz askerî sefleri arasında vukubulan toplantıya iştirak etmiş bulunan İngiliz Hava Mareşali Sir Cyril Neval, müttefiklerin aralarında iş birliği yaparak yakın da 3000 tayyare kullanabileceklerini söylemiş ve keşif, avcı ve bombardıman tayyarelerinden mürekkep İngiliz filolarının Fransaya geçmiş olduğunu ve bunları takiben diğer filoların da gönderileceğini ve müttefiklerin hava üstünlüğünü elde edeceklerini ilâve etmiştir.

BİR VAPUR BATIRILDI Londra, 8 (A.A.) — Busabah fecir vakti Hollanda - Amerika kompanyasının «Bimmendijk» vapuru Manş denizinde torpillenerek batırılmıştır.

YENİ TEDBİRLER Bern, 8 (A.A.) — Helinski'den Alman istihbarat bürosuna bildiriliyor:

Harbiye Nezareti şu tebliği neşretmiştir:

Bitaraflığın müdafaasını takviye etmek lüzumu hâsıl olduğundan ihtiyatlar fevkalâde bir talim devresine çağırılmışlardır. Kızılalada kalabalığa mani ol - mak için ihtiyatların bir kısmı köylerde tahkimat işlerinde kullanılacaktır.

ALMAN TACİRLERİ ENDİŞEDE

Zurich, 8 (A.A.) — Bitaraflığı sayesinde, İtalyanın bilhassa cenubi Amerika piyasasında elde ettiği faydalardan dolayı, Alman ihracatçıların endişe etmekte oldukları Almanya'dan bildirilmektedir. Alman tüccarları, muharebe devam ettiği takdirde kendilerinin bu piyasalardan uzaklaşmalarından korkmaktadır. Alman ticaret odası, vaziyeti tetkik etmek üzere cenubi Amerika'ya mutahassıslar gönderme karar vermiştir.

Akordu Bozuk Bir Sese Cevap

Bu Ses, Bir Gazetenin Sesidir. Cevabını Aşağıda Okuyunuz.

Tan refikimiz, «Günün Meseleleri» sütununda, isimimizi söylemeye bile tenezül etmeden, yahut ta, adımızı anarsa bedava reklam olacağını fikri gibi hasis ve hesapsı bir zihniyetle bizden bahsediyor, bir takım şeyler geveliyor, çatmak istiyor, iyice vuruyor, korkuyor, söylemek istiyor, söyleyemiyor, hülâsa, sevilten, tutulan bir rakibini - kendi hali pür melâlini hatırlayarak - kışkırtıyor ve bu kışkıncılıktan doğma hıncını, asabiyetini, gayri samimi, gayri sahlı, gayri edebî bir takım cümleler halinde neşrediyor.

Evvelâ, Tan gazetesine cevap vermeden, refikimizin, o satırları neden yazmak ihtiyacını duyduğunu kısaca izah etmeliyiz:

İkdâm gazetesi sahibleri çıkan bir gazetedir. Satılıyor, seviliyor. Tan'a rakiptir. Bu gazete olmasa Tan için daha iyi olur. Binaenaleyh, bu gazeteyi baltalamak, düşürmek lâzımdır. Bu suretle saha boş kalır. Esasen, «Cümhuriyet» ile yıllardır hayli yorucu bir maç yapmakta olan Tan refikimiz de, bu suretle, biraz daha geniş bir nefes almış olur. Zaten, «Yeni Sabah» arkadaşımız da, kendine çekidüzen verdi. Binaenaleyh, Tan için çok tedbirler almak lâzımdır.

İşte, Tan'ın yazdığı satırların hakiki mânâsı - kendi sütunlarındaki bir yazı başlığına imtisalen söyliyelim - hadiselerin iç yüzü budur. Yani, Tan, o yazısında baştanbaza iftiracı, gayri samimidir, ve tam bir demagoji yapmaktadır.

Şimdi, gelgelelim cevaba:

İkdâm, Hitlerin Mein Kampf ismindeki kitabını tercüme ediyor. Bu kitabın tercüme edildiği gazete yalnız İkdâm değildir. Tan gibi rekabet, kışkıncılık hisleri hareket etmiyere, rek onu da söyleyebiliriz: Yeni Sabah refikimiz de aynı eseri tercüme etmektedir. Hatta, daha da söyliyelim: Üç dört yıl kadar evvel sayın Tan refikimiz de aynı eseri tercüme etmişti.

«Günün Meseleleri» sütunundaki yazıda, meghul muharrir, bize çatıyor, bir takım inahlarla bazı şeyler isnat etmek istiyor. Yeni Sabah refikimize çatıyor. Çünkü, Yeni Sabah'a bir defa çıkacak olmuştur. Ağzının payını aldı, oturdu.

Mevzu, tefrikamızın sergüzeştilerine intikal eder, herhalde, Tan, o işte hayli yaya kalır. Nitekim, bir kere, yine Yeni Sabah arkadaşımız, «Tan»ın böyle bir tefrika iskandahını ortaya koyuvermişti. Sözüni esirgemeyen Yeni Sabah arkadaşımızdan dersini müteaddit defalar almış bulunan «Tan», bu sefer, taarruz cephesini değiştiriyor, hattâ, öyle bir taktik kullanıyor ki, o arkadaşımıza hülâsı bile çıkıyor.

Mein Kampf'ı tercüme etmeye başlarken, Türk okuyucularını ikaz maksadıyla eserin bugün hiç bir kıymeti kalmadığını, bir gün evvel yapılmış ilânda sarahaten söylemişik. Bu, bir... Esere başlarken, koyduğumuz mukaddemede de, Türk münevverlerini ikinel bir defa ikaz etmişik. Bu iki... Kitabı tercümeye başladığımız üçüncü günü «Dünkü söz, bugünkü iş» başlıklı bir ayrı makale ile, Hitlerin kitabının ne metâ olduğunu Türk okuyucularına bir kere daha anlatmış, ikaz etmişik. Etti üç...

«Tan» refikimiz de, hâli, bizi, okuyucuları ikaz etmemiş olmak ve daha ileri giderek, o kitabın fikirlerini olduğu gibi benimsemekle itham etmek gibi bir ağır iftira ile karşımıza çıkıyor!

Arkadaş! İşte bu noktaya gelince dur! Yazdığını, söylediğini kulakların iyi duyusun! Lafın nereye gittiğini ve nereye gideceğini düşün, öyle söyle. Yani, biz, nazî fikirlerini benimseyerek neşrediyoruz, öyle mi? Ve bunu sen ikaz ediyorsun, öyle mi?

Yabancı fikirleri neşretmenin namussuzluk, vatan hainliği olduğunu, galiba zatâliniz, farketmiyecek kadar geniş mezhazınlardır.

Eğer, bir gün bu nazik mevzu üzerinde hesaplaşmak arzusunuz izah ederseniz, yandım Allah, bu işte yarırsınız, brader!... Sus, ağzını kapa, otur aşağı, kendi işini bak... Biraz yazı yazmasını, düşünceli olmayı, kelimeleri, mânâları, ölçmeyi öğren! Zaten «Tan»ın ne ölçüsüz, ne çam deviren, ne patavatsız olduğu, âlemi matbuatta bir darbe mesel halindedir. Bu seferki ağır ithamını, iftirasını, yazı yazmasını beceremeyişini veriyoruz, acemiliğine bağışlıyoruz:

Fakat, sinhar, bir daha böyle laf etme azizim... Belki, haklısın, aramız-

Romanya, Macarista Ve Yugoslavya Yeni Bir Pakt Yapıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa) men hükümetince muvafık görülüp görülmeyişini sor - muştur.

Aynı zamanda Belgrad hükümeti, Macar hükümeti nezdinde de buna benzer bir teşebbüste bulunmuştur.

Rumen hükümeti kendisine yapılan teklifi derhal ciddi bir surette nazarı itibare almıştır.

30 Eylülde Macar hükümeti, Yugoslavya hükümetine yaptığı bir tebliğle Macar askerî makamatının, mühim bir nisbet dahilinde askerlere mezuniyet vermeğe hazır olduğunu bildirmiştir.

Rumen hükümeti de, Macar hükümetinin aldığı tedbir - lere müsbih tedbirler almağa âmade bulunduğunu Belgrad ve Budapeşte hükümetlerine bildirmiştir.

ROMANYANIN SIYASETİ Bükreş, 8 (A.A.) — Siyasî mahfillerde Yugoslavyanın teşebbüsü üzerine Macaristanla Romanya arasında bir iş birliği temin edileceği ümit olunmakta ve bu iş birliğinin Romanyanın siyasetinde bir değışiklik husule getirmeyeceği ilâve edilmektedir. Sarki Avrupanın Alman tehdidinde ve Sovyet müdahalesine maruz kalması üzerine böyle bir yaklaşmanın biran evvel temini lüzumu hissedildiği söylenmektedir.

Son haftalar zarfında Bu - dapeşte hükümeti Bükreş hükümetine karşı büyük bir hüsnü niyet göstermiştir.

Müşterek tehlikenin Avrupa'nın merkezinde ve şarkında bulunan birkaç memleketin daha grup halinde toplanmasını intaç edileceği söylenmekte ve bu suretle vücude gelecek sulh cephesinin müşterek hareketi sayesinde arazi statükusunun muhafaza edilebileceği ilâve olunmaktadır.

AVALA AJANSININ VERDİĞİ HABER

Belgrad, 8 (A.A.) — Avala Ajansı, Macar - Rumen hududundaki kutaat mevcudunun azaltılması hakkındaki tebliğin metnini neşretmektedir.

Macaristan ile Romanya arasında aktedilen anlaşma mucibince, iki memleket Macar - Rumen hududunun iki tarafında bulunan asker mevcudunu aynı zamanda azaltmayı taahhüt etmişlerdir.

MACAR MATBUATININ NESRİYATI

Budapeşte, 8 (A.A.) — Sabah gazeteleri Romanya - Macar münasebetleri hakkında bir Macar resmi tebliğini neşrediyorlar.

Gazeteler, bu hususta Yugoslavya tarafından oynanan tavassut rolünü tebâriz ettirmektedirler.

Belgradın yaptığı yatıştırma hareketi yalnız Macar - Rumen münasebetlerine münhasır kalmamakta, Magger Nemzet gazetesine nazaran, aynı zamanda Bükreş ile Sofya arasındaki münasebetlere de şamil bulunmaktadır.

da telâkki, zihniyet farkı vardır. Belki, sizin için böyle meseleler olağan şeydir. Fakat, bizim için öyle değil birader...

O yazıda üstünde duracağımız garip bir nokta da, yukarıdan bakan, atıp tutan bir edâ ile, bizi ikaza kalkışan satırlardır. Sen de kıpı oluyorsun, brader?.. Sen kim, ikaz kim? Evvelâ, sen, kendi devirdiğin bin bir çamın hesabını ver!.. Sanki, matbuatın başında bir hakem, bir ekspser, bir salâhiyetli me'sul makam sahibi gibi, evvelce, ikaz etmiş te, şimdi de ikinel defa ikaz edilişinden bahsediyor.

Eserin mütercimî hakkında ileri geri söylenen satırlara gelince... Azizim, sen, o mütercimden şüphe edip ikaza kalkışacak kadar ne çabuk büyüdün?.. Mütercim, ismini senden çekindiğinden değil, tevazuundan koymuyor. Arkadaşımızın saklandığı filân yok... O senin daima gayri samimi düşünen kafanın içinde doğan iftira...

Mütercimle dair fazla lâkırdı etme... onu ikaza kalkışma... yalnız, şu kadarmı söyliyelim ki, mütercim senin ikazına muhtaç olmayıp, milli matbuatta bir darbe mesel halindedir. Bu seferki ağır ithamını, iftirasını, yazı yazmasını beceremeyişini veriyoruz, acemiliğine bağışlıyoruz:

Şimdi, ikaz etmek istediğin, şüphe - lendiğin mütercimî anladın mı?.. Bugünlük bu kadar.

Sovyetler Baltık'ta 120,000 Asker Bulunduracak

(Baş tarafı 1 inci sayfa) veya Himayesine aldığı milletlerden büyük bir devlet tarafından yapılacak tecavüzlere karşı mukavemeti ko - diği takdirde hiç olmazsa Sovyet ordusunun Litvanya topraklarından geçmesini temine çalışacaktır.

Enebi müşahitler Sovyetler Birliğinin Memel'in Almanlar tarafından işgaline ilk bir gözle bakmadığını ve bugün belki de Memel civarında askeri bir üs tesis etmek suretile Al - manyanın bu ileri postasını zararsız bir hale getirmek istediğini beyan etmektedirler.

ALMANYA ENDİŞEDE

Amsterdam, 8 (A.A.) — Sovyetler Birliği tarafından Baltık denizinde elde edilen muvaffakiyetlerin Al - manyayı endişeye düşürdüğü Alman gazetelerinin verdiği karşık izahat - ten anlaşılmaktadır.

Kölnsche Zeitung sovyetler Birliği ile Estonya ve Letonya arasında imza edilen muahedelerden maksat Baltık sahilinin Sovyetler Birliğine karşı yapılacak bir taarruzun hare - ket noktası olmasını mâni olmak olduğunu yazmaktadır. Bu gazete Sovyetler Birliğinin Aland adalarının tahkimatından korkması için ortada bir sebep kalmadığını çünkü bu yeni muahedeleri imza ettiğini ilâve eylemektedir. Şimdi Sovyetler birliğinin bu hususta endişeleri zafı olmuştur.

LİTVANYADAN İSTENENLER

Amsterdam, 8 (A.A.) — Telgraf gazetesinin Helsinki muhabirinin bildirdiğine göre Sovyetler Litvanyadan, bu memleketi Almanya'dan ayıran hudut boyunca istihkamlar yapıp bir Mağnot hatı vücade getirmek hakkını istemektedirler. Bundan maada Litvanyanın dar sahilinde bir deniz üssü tesis etmek ve Almanyanın Memeldeki yeni istihkamlarına 20 kilometrelik bir mesafede sahil müdafa istihkamları inşa etmek istemektedirler.

Diğer ehtiden Kırdoru Litvanyanın garbinde ve cennubunda hava üs - leri tesis etmek istemektedir. Sovyetler herhalde Letonyanın garp sahilinde asgari 70 kilometre genişliğinde bir arazi parçası işgal edeceklerdir. Gelecek hafta başlayacak olan askerî müzakereler neticesinde bu sahanın işgaline başlanacaktır. Estonya, Litvanya ve Letonyadaki Sovyet kitalarının mevcudı bu memleketlerde her birinin müsellah kuvvetlerinin

mevcudunu kat kat geçecektir.

Sovyetler Birliği bu tedbirlerin büyük bir devlet tarafından yapılacak tecavüzlere karşı mukavemeti ko - laylaştırmak maksadıyla alındığını açıkça bildirmekte ise de Sovyet matbuatı Baltık denizinde Sovyetlere karşı gelecek devletin ismini zikretmemektedir.

FINLANDİYADAN ARAZI İSTENİYOR

Stokholm, 8 (A.A.) — Sovyet hükümeti Finlandiya Hariciye Nazırının Moskova'ya gelmesine ısrar etmektedir. Siyasî müşahitlerin kanaatine göre bu davetlin mânâsı Sovyetler Birliğinin kendisine ve Finlan - diyaya ait siyasî meselelerin halini istediğidir.

Henüz teyit etmeyen bir habere göre Sovyetler Birliği Aland adalarını tahkim edilmeyeceğine dair teminat istemek ve Letonya ile Estonyadan yapıldığı şekilde bazı arazi taleplerinde bulunmaktadırlar. Sovyetler Finlandiyadan Cronstadt'ın müdafaası için elzem addettikleri Hogland adasını istemektedirler.

VİLNO CİVARI LİTVANYAYA MI VERİLECEK?

Moskova, 8 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin Litvanyaya Vilno civarında bazı arazi parçaları terkedeceğine dair enebi menbalarından verilen haberler tekyip edilmekte fakat Litvanyanın bu hususta yapılacak teklifleri reddetmesi mümkün görülmektedir. Mevzuabâhls olan arazi pek fakir olduğundan Litvanya için bir yük teşkil edecektir.

Alman Ekalliyeti Letonyayı terk ediyor

Riga, 8 (A.A.) — Gazeteler büyük başlıklarla Alman ekalliyetinin derhal Letonyayı terkederék Almanya'ya gideceğini yazmaktadır.

Moskova, 8 (A.A.) — Havas - Verilen malûmata göre, Sovyetler Estonyadan yekünü 40 bin kişiden mürekkep dört fırkalık bir garnizon kabul etmesini istemişlerdir. Letonya - dan da Liban, Vindan ve Pitragiya dağıtılmak üzere 80 bin mevcutlu kutaat kabul etmesi ve Litvanyada hudut yakınında mühim bir Leton demiryolu merkezi olan Dangavpilsde bir garnizon tesisi istenmiştir.

Hitlerin Sulh Teklifi

(Baş tarafı 1 inci sayfa) sadece bir mütareke temini için Hitlerin tertip ettiği böyle bir manevraya alet olmak isteme - mektedir.

Amerikan efkârı umumiyesi Hitler'in nutkunu giddetle ten - kit etmekte ve bu nutkun Nazi nazariyeleri ile müttefiklerin nazariyelerinin telifi kabul olma - dığına bir delil teşkil ettiğini beyan eylemektedir.

Ayan azasından ekseriyeti Fransa ile İngilterenin muvafak - kâ olmadıkça ve devamı bir sulhun temelleri atılmadıkça Ruzvelt'in müdahale etmemesi taraftarıdır.

Hitler'in Ruzvelt tarafından yapılacak bir tavassut kabul e - deceğine dair Berlin'den bir haber verilmesi üzerine Ruzvelt'in bu haberi tefsir etmek istediğini bildirmesi için beyaz saraya salâhiyet verilmiştir.

Ruzvelt'in etrafındakiler şu be - vanatı bulunmaktadırlar:

«Bunun mânâsı şudur: Ruzvelt Almanya diplomasi yolu ile res - men bir teklifte bulunmadıkça gazetelerin bildirdiği Alman tek - lifini nazarı dikkate almayacaktır.

PARİSTEKİ KANAAT

Paris, 8 (A.A.) — Hitlerin nut - kundan 24 saat sonra da efkâr - ı umumiyeye mezkûr nutkun yeni hiçbir şey getirmedeği hususundaki kanaatini muhafaza eyle - mektedir. Hitler'in sözlerinin mu - fassal bir tahlili de isbat ediyor ki, Fransız - İngiliz kararı bakımından vaziyet asla değişmemiş - tir.

Bundan başka Hitler'in sözde sulh tekliflerini ilâğ etmek ü - zere beyhude yere bir tavassut araştırması olduğu intibak kuv - velenmiştir.

İntransigeant gazetesi akşam mat - buatının kanaatini hülâsa ede - rek ilk sayfasını kâmilien işgal eden başlığında şöyle yazmakta - dir:

«Hitler'in nutku İngiltere ve Fransa tarafından verilen kararı hiçbir suretle değiştirmez.»

Bu gazete başmakalesinde Pa - ris ile Londranın Führer'in tek - liflerini tetkik edeceklerini fakat bunlardan hiç birinin kabul edil - meyeceği muhakkak olduğunu, Avrupa'nın tecavizlerden kurtarıl - ması için lazımı geldiğini yazmak - tadır.

Oeuvre gazetesi de şu netice -

yi veriyor:

Hitler bizi sözle, vaidle elde edeceğine mi zannediyor? Avus - turyaya, Çekoslovakya ve Po - lonyaya riayet edeceğine yemin etmiş olan Hitler, Fransayı da, topraklarına dokunmayacağına dair yemin etmekte inandırarak mı sanıyor?

İNGİLTERE «HAYIR» DİYECEK

Londra, 8 (A.A.) — Sunday Times gazetesinde Scrutator en bü - yük sulh dostunun bile Alman tek - liflerine bir «Hayır» la mukabe - le edeceğini yazmaktadır.

İngiliz matbuatının kanaatini hülâsa eden Sunday Dispatch gazetesi diyor ki:

«Hitler herkesin beklediği sulh planını bildirmiştir. Bu plan sul - hun yaklaşığuna dair en ufak bir ümidi bile ihtiva etmemektedir. Biz İngilterede uzun bir harbe hazır olalım.»

SOVYETLERİN ALMANYAYA YAP - PACAKLARI EKONOMİK YARDIM

Moskova, 8 (A.A.) — Enebi men - fellerinde Sovyetler Birliğinin Al - manyaya temin edeceği iktisadî men - faatler zikredilmekte ve Almanyanın Sovyetler Birliğine müteveccih olan hakiki harp gayelerinden uzaklaş - tığı tebarüz ettirilmektedir. Alman - ya Sovyetler Birliğine orta ve şarkı Avrupa'da siyasî ve iktisadî bir kontrol temin ettiği gibi Rumanyanın buğdayı ve petrollerini de mura - kabe altına alması imkânını vermiş - tir. Bundan başka Sovyetler Birliği şimdi Baltık devletlerini de kontrol etmektedir. Bugün Sovyetler Birliği arzu etmediği takdirde bu devletler Almanya'ya zıral mahsullerini sat - maktan imtina edebilecek bir vaz - i - yettedirler. Almanya Polonyanın petrollerinden vazgeçmek mecburi - yetinde de kalmıştır.

Ekspertlerin bildirdiğine göre, Sov - yetler Birliği şimdiye kadar Fransa, İngiltere, Polonya, Çekoslovakya, Av - vusturya ve Almanya'ya sevkettiği buğdayı yalnız Almanya'ya göndere - cek olursa bu suretle elinden gelenin azamisini yapmış olacak ve Almanya da azami 150/200 bin ton erzak ile - bir ile iki milyon ton arasında petrol tedarik etmiş olacaktır.

Müşahitlerin kanaatine göre Al - manyanın Sovyetler Birliğinin ne mikdar ekspser kabul edeceğini şim - diden kestirmek mümkün değildir. Bu hususta malûmat sahibit olan ba - zı kimselerin söyletiğine göre 1939 senesi başlangıcında Sovyetlerin üç

Okuyucularımızdan harita binbaşı - lıgından mültekalı Hasan Tahsin Gür - soy gönderdiği bir mektupta Mös - y Prosl'un plânı hakkında fikirlerini iz - zah ettikten sonra diyor ki:

« Sultanahmet ve Ayasofya ca - mileri civarındaki mahallerde yan - gın yerlerine birçok apartmanlar ya - pıldıktan sonra yeşil saha olacağı için inşaat menedildi.

Yeşil sahanın denize kadar uza - nacağı rivayeti de vardır. Bu tak - dırde camilerin etrafında evler kal - mıyacağından camilere gidecek ce - maat ta uzaklarda kalacaktır. Bura - da yapılacak plânın araziyi gördük - ten sonra çizilmesi de lâzımdır. Bu - rada Kabasakal, Nakilbent, Ke - meralı, Kapağası, Açık mahallesini demiryolunun şimalindeki kısmı - le Cankurtaran mahallâtının yeşil sahadan ayrılarak bu mahallâtın ce - nup kısımlarından denize kadar olan sahanın yeşil saha olarak gösterilme - sini dilerim.»

Alman Ekonomi Heyeti Rusyada

Moskova, 8 (A.A.) — Alman eko - nomi heyetinin reisi Ritter saat 16 da gelmiştir. Ritter on beş gün sürecek olan müzakerelerin idaresini Dr. Schmunnurra bırakarak birkaç gün zarfında dönmektedir.

Muhelif ticaret ve Sanayi şube - leri ve eczümle petrol, kimya demir yolları ve deniz nakliyatı işlerini tem - sil eden on kadar mütehasş hâlen Moskovada bulunmaktadır.

Moskova, 8 (A.A.) — Havas - Verilen bazı malûmata göre, Almanlar ekonomi heyeti arasının ikamet için Polonya büyük eçliçli binasının tah - sisini istemişlerdir.

Maginot İle Siegfried Değil Wagner ile Descartes

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yedi kat yerin dibine indirdi. Şimdi dünya, sağ elini sol bağına bastırması, kalbini halecanını tutu - rak, Fransızların Siegfried, Alman - ların Maginotya hücumlarını bekli - yor.

Gülle ve bomba yerin altını üstüne getirecektir. Geçilmeyecek hat yok - tur. Yuktığını yapmasını bilen beşer kudreti, yaptığı yıkımasını da bilir.

Ancaz bu harbin esas noktası Siegfried ile Maginot mudur? Wagner, Siegfried hattından sonra bir Hayner hattı, Maginot hattından sonra bir Descartes hattı ile karşılaşılabılır.

İşte beşer kudretinin yıkımayacağı, top ve güllenin işlemeyeceği bu iki hat silah kuvveti ile fethedilmeye - cek iki kalelerdir.

Cihanda ideoloji birliği, fikir bera - berliği tasavvur etmek te tatlı bir hü - yadan başka bir şey değildir. Hem bunun bir an tahakkuk ettiği far - zedelim, hürsüz, ihtirassız, emelsiz, ilyagsız bir dünya cennet kadar mânâsız bir yer olurdu.

Beşer kudretinin yıkımayacağı ka - leler beşer var oldukça karşılaşa - caktır, Descartesla Wagnerler dün - ya durdukça anlaşamayacaklardır.

SELÂMİ İZZET SEDES

İspanya Kabinesi Toplandı

Burgos, 8 (A.A.) — Nazırlar meclisi ilk içtimasını dün akşam Frankonun başkanlığında yap - mıştır.

Beynelmîli vaziyetin tetki - kinden sonra, Konsey dahili iş - lerle meşgul olmuş ve Valdes Lar - rangayı mesai müsteğarrıhına, Manuel Jose Zuble Congallesli nafia müsteğarrıhına ve Enrigue Jimenze'yi de matbuat umumî direktörlüğüne tayin eylemiştir.

Yaklaşan CUMHURİYET BAYRAMI münasebetile Türk ve Parti Bayraklarınızı

Sağlam ve kanunî evsafa uygun ucuz fiatlarla toptan ve perakende olarak Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Müessesesi şubelerinde tedarik edebilirsiniz. Mektubla sipariş kabul edilir.
Merkezi: İstanbul. Şubeleri: Ankara İzmir, Adana, Mersin, Kadıköy, Beyoğlu

Ya Bu Deveyi Gütmeli, Ya Bu Diyardan Gitmeli

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Daha sulh müzakerelerine başlar-
ken ortaya böyle, Lehistan işle ve
Versay muahedesiyle alakası olmayan
meseler atmağa kalkışmak, hele
başka milletlerin iktisadi istiklalleri-
ne tecavüzü tazammun eden iddialar
serdetmek, herhalde samimi surette
sulh istemeğe delalet etmez.

Lehistan meselesine gelince, bizim
nasıl halledilebileceğini bir türlü an-
layamadığımız esaslı meselelerden
biri de budur. İngiltere ve Fransa,
Lehistan tamamı eski vaziyetinde
ihya edilmedikçe sulh yapmamağa
teahhüt altına almış bulunuyorlar.
Hattâ bu hususta o kadar ileri gidio-
yorlar, ki bu teahhüdün ciddiyet ve
ehemmiyetini dünyaya anlatmak için
Fransa bugün Fransız topraklarında
Cumhuriyetle, heyeti yüküselile!
müstakil bir Leh hükümeti bile teşkil
etmiş ve İngiltere de bu müstakil hü-
kümet (?) nezdine bir sefiri kebir
göndermiştir.

Hakikat halde de iki demokrat dev-
let (müstakil Lehistan) meselesinde
ısrar etmeğe münasip ve ahden mec-
burdurlar. Çünkü durum dururken
Lehistan (kefalet) veremler ve o ke-
falet yüzünden zavallı Leh milleti-
nin başına tarihte misli nadir görülen
felâketi getirenler bu devletlerdir.

Yalnız anlaşılması iktiza eden çok
mühim nokta, İngiltere ve Fransa'nın
(müstakil Lehistan) teahhüdünde ısrar
etmelerinin ameli bir faydası olu-
p olmayacağıdır. Çünkü Lehistan
ortadan kaldırılmış olan yalnız Alman-
ya değildir, onun yanıbaşında, Leh
topraklarının eski sahibi muazzam
bir Rusya da bulunmaktadır. Evvelce
de bir kaç defa söyledığımız veçhile,
Almanya'yı ergeç mağlûp etmek
mümkün olabilir. Fakat Almanya
mağlûp olmakla, Lehistan eski va-
zîyetinde hayat ve istiklale avdet ede-
bilir mi? Çünkü bu neticeyi elde ede-
bilmek için Rusya'yı da ırza etmekte
ve razı olmazsa onunla da harbe kal-
kışmak lâzım gelecektir.

Görüldüyör, ki müstakil Lehistan
meselesinin, aklî ve mantık dairesin-
de mütalea ve muhakemesine imkân
yoktur, çünkü fikir ne tarafa tevecc-
üh etse karşısında derhal yeni bir
gıkmaş peyda oluyor.

M. Hitlerin nutkunda en ziyade e-
hemmiyeti haiz olan cihet ise, ileri
sürdüğü talepler ve şartlar kabul e-
dilmeyeği takdirde nihayetine kadar
harbe devam edeceği hakkındaki
kat'i sözleridir.

Dün de bu sütunlarda uzun uzadıya
izah ettiğimiz veçhile, Alman devlet
reisinin bu tarzdaki tehditlerinin,
Lehistan harbinden evvel o kadar e-
hemmiyeti yoktu. Fakat bu bedbaht
harp gösterdi ki, M. Hitler hakikaten
tehdidini ikâa kadar bir adamdır.
Lehistan macerası esnasında Alman-
ya hakikat halde üç devlette harbet-
mekte idi, çünkü Alman tankları ve
tayıyareleri Lehistan saldırmakla be-
raber, İngiliz ve Fransızlar da Garp
cephesinde Almanya'ya karşı hareket
gösterdiler. Almanya garp hududla-
rında böyle iki büyük devletin taar-
ruzuna uğradığı halde garp cephesin-
deki işini büyük bir serbesti ve bir o
kadar da sürat ve muvaffakiyetle baş-
ardı. Gözümüzün önünde çok şaya-
nî ibret surette haftalarından beri cere-
yan eden bu halin, müthiş mânâ ve
mahiyetinden hiç birimiz, hiç bir va-
kit gafîl bulunmak hakkını haiz de-
ğiliz. Dün bu işleri başaran adam, ya-
rın İngiltere ve Fransa ile de sonuna
kadar boğuşmağa karar verirse, ken-
disinin de dediği gibi bilâ tereddüt
milyonlarca insanın kanını dökmek-
te hiç tereddüt göstermeyecektir.

Beyriyet ve medeniyet böyle ta-
rihte misli görülmemiş bir halleden
kurtarmak cidden matlûp ise, demo-
krat devletler için azami fedakârlıklar,
azami hazırlıklarla ileriye atılmak
lazımdır. Öyle uzaktan uzağa sözle
(Kefalet) vermek gibi yarım tedbir-
lerle işe başlamak ve devam etmek,
bazı biçare milletlerin nafle yere ca-
nının yanmasından başka netice ver-
miyor. Zaten şurasını bilâ tereddüt
iddia ederiz, ki bu ilk (kefalet) ma-
cerasının sebep olduğu müthiş âki-
bet, her tarafta, her muhitte pek
tabii emniyetsizlikler husulâ getir-
miştir.

Hulâsa, Mösşö Hitlerin çok kat'i
ve azimli gibi görünen yeni vaziyeti
karşısında tutulacak yol, (ya bu de-
veyi gütmek), yani (sonuna kadar
harbe azami şiddetle devam etmek)
veyahut (bu sevdadan vazgeçmek)
yani (ne yapıp yapıp sulh çarelerini
aramak) yolundan ibarettir. Bu iki

ANKARA RADYOSU

DALGA UZUNLUĞU

T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
1639 m. 128 Kcs. 120 Kw.

9 İnci Teşrin Pazartesi

Saat 12.30 Program ve memleket
saat ayarı.

Saat 12.35 Ajans ve meteoroloji
haberleri.

Saat 12.50 Türk müziği (Pl).

Saat 13.30 - 14.00 Müzik (Karışık
program - Pl)

Saat 18.00 Program.

Saat 18.05 Memleket saat ayarı,
ajans ve meteoroloji haberleri.

Saat 18.25 Müzik (Radio caz or-
kestrası).

Saat 19.00 Konuşma.

Saat 19.15 Türk müziği. Çalanlar:
Veçhile, Rusen Kam, Cevdet Kozan

Reşat Erer. 1 - Okuyan: Melek Tok-
göz. 1 - Kürdilihicazkâr şarkı: 2 -

Kemani Sahak - Kürdilihicazkâr şar-
kı: (Çılınca sevistik). 3 - Bedriye

Hosgör - Kürdilihicazkâr şarkı: (Ka-
rarancı sularda). 4 - Nefise - Kürdili-

hicazkâr şarkı: (Severim her güzell).
5 - Osman Nihat - Kürdilihicazkâr

şarkı: (Gözümde gitmiyor). 2 - O-
kuyan: Sadi Hosşes. 1 - Zeki Arif

Arak şarkı: (Mıvrabı bırak). 2 - Sa-
lahattin Pınar - Hüzzam şarkı: (Bil-

mem niye sinemdeki yare). 3 - Udi
Hasan - Hüzzam şarkı: (Akşam uyu-

yorken). 4 - Sadettin Kaynak - Hü-
zzam şarkı: (Erzurumda bağ olmaz).

3 - Okuyan: Radfe Erten. 1 - Hasım
Bey - Bestenigâr şarkı: (Kaçma mee-

burundan ev ahu). 2 - Hüsnü - Bes-
tenigâr şarkı: (Çok sürmedi geçti).

3 - Evli şarkı: (Şahane
gözer şahane). 4 - Halk türküsü:

(Haticem saçlarını taramış). 5 - Halk
türküsü: (Ekin ekim göllere.)

Saat 20.15 Konuşma.

Saat 20.30 Türk müziği (Fasıl he-
yeli).

Saat 21.15 Müzik (Küçük orkestra:
Şef Necip Aşkın). 1 - Beethoven:

Patetik sonat'm adagio-kantabileci.
2 - Emmerich Kalman: Fafingso pot-

purfa 3 - Jos. Gung'l: Hildropaten
(Vals). 4 - Humphries: Mazinin pül-

yaları. 5 - Erich Elneg: Bir zaman-
lar bir Çiğın vardı (Çiğın enterme-

zusu). 6 - J. Strauss: Binbir gece. 7 -
Berger: Manon (Vals Boston).

Saat 22.00 Ajans, ziraat, esham -
tahvilât, kambyo - nukut borsası

(fiat).

Saat 22.20 Müzik (Küçük orke-
stra - Yukarıdaki programın devamı)

Saat 22.35 Müzik (Cazbant - Pl).

Saat 23.25 - 23.30 Yarımkı prog-
ram ve kapanış.

BORSA

ANKARA

6 - 10 - 939

1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.025
100 F. Fransı	2.96875
100 Lire	
100 İsviçre Fr.	29.1525
100 Florin	69.3125
100 Raymark	
100 Belga	21.6975
100 Drahmi	
100 Leva	
100 Çek Kronu	
100 Pezeta	
100 Zloti	
100 Pengü	
100 Ley	
100 Dinar	
100 Yen	
100 İsveç Kronu	31.19
100 Ruble	

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani 19.35 19.54

ZAYİ — Vekili bulunduğum Mü-
hendis Barakoviçin Ankara Memur-
lar Kooperatifinde mukayyed bulun-
duğu 3182 No. lu hisse senedini zayi
ettim. Yenisini çıkaracağımdan eski-
sinin hükümsüz bulunduğunu ilân e-
derim.

Mühendis Gresenski

hal şeklinin haricinde biz üçüncü
bir mütevassıt hal şekli göremiyo-
ruz. Bakalım, İngiliz etkâri umumi-
yesine tercüman olması lâzım gelen
Mösşö Cemberlayn, M. Hitlerin or-
taya attığı bu meselelere ne cevap
verecek? O cevaptan sonra belki za-
zeteçiler için de vaziyet hakkında da-
ha müsbet mütalea yürütmeğe im-
kân hasıl olur.

EBUZZIYAZADE
Velid

Bugünkü Romanya Nasıl Meydana Geldi

(Baş tarafı 6 inci sayfada)
şu suretle izah olabilir: Almanlar ilk
evvel, 50 metre yüksekliğe uçan iki
keşif tayaresi göndermişler. Bunlar
vazifelerini yaptıktan sonra kaybol-
muşlar. Aradan bir, bir buçuk saat
sonra 2.000 metreden uçan bir tayare
filosu görünmüştür. Bunlar, İngi-
liz harp gemilerine mitralyöz ateşi ile
hücum etmişler. Bu sırada bom-
bardaman tayyareleri de gelmişler ve
4000 metreden ağır bombalarını at-
maya başlamışlardır. Bu manevranın
2 Alman tayaresinin düşmesinden
başka faydası olmamıştır.

Almanlar, ticaret gemilerine karşı
taarruzlarını son günlerde bir kat
daha artırdılar. Yalnız muhariplerin
değil, bitarafaların da gemilerini batır-
maya başladılar. Hem de haber
vermeden...

Şimdiye kadar 42.000 ton hacminde
13 bitaraf gemiyi torpilediler. Batan
bu gemilerde boğulan tayfaların
sayısı 38 dir.

Alman tahtelbahirleri 3 Danimarka
gemisini de zaptettiler. Alman liman-
larına götürdüler. Margarei, Diana,
Rofa... Bu gemiler, zahire yüklü idi

ve İngiliz limanlarına gidiyorlardı.
İsveçten Hollandaya kereste götüren
bir Zynac' ta zaptedilmişti.

Danimarkanın Berlin sefiri, Alman
hükümeti nezdinde protestoda bulun-
muş ise de bir faydası olmamış, ge-
miler serbest bırakılmamıştır.

Almanya, abluka devam ettiği
müddetçe yalnız İngiltereye değil,
bitaraf devletlere zahire götüren ge-
mileri de zaptedeceğini ilân etmiştir.

İngilizler buna, ticaret gemilerini
silâhlandırarak cevapla mukabe-
le ettiler. İngiltere, -915 te de tüccar
gemilerini teslim etmişti. Bunlar, te-
sadüf ettikleri düşman tahtelbahir-
lerine ateş ediyorlar, batırıyorlardı.

POLONYADA SON VAZİYET

Polonyada Almanlara karşı muka-
vemet eden Leh kıtaatı birer birer
teslim oluyor. Varşovadan sonra
Modlin de beyaz bayrağı çekti. Gyd-
nia limanının yanındaki Hol yarım-
adasında bulunan muhafızlar da bir ay
süren mukavemetten sonra aç ve su-
suz kaldılar, teslim oldular. Yalnız

şark bataklıklarından zabıtlardan
mürekkep büyük bir kitle mukave-
met ediyor.

G R I P İ N

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
icabında günde 3 kaşe alınabilir.
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

İlk teminat	Muhammen bedeli	
58,50	780,00	Haseki hastahanesine alınacak 6000 metre tül bent.
28,50	380,00	Karaağaç müessesesi Sığır pavyonuna bir Viniç ve Otopsi binasına bir adet demir araba mubayaası.
51,37	684,90	Karaağaç müessesesine alınacak altı adet iç ve dış kamyon tekerlek lastiği.
84,38	1125,00	Tamiratı müttemadiye amelesine yaptırılacak yollar için alınacak 300 M3. Kum.
74,40	992 00	Tamiratı müttemadiye amelesine yaptırılacak yollar için 64 kamyon yevmiyesi.
236,25	3150,00	Beylerbeyi iskele meydanının parke inşaatı için lüzumu olan 30.000 parke taşı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı
açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 16/10/939 Pazartesi günü saat 14 te daimi
encümenide yapılacaktır. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemin-
de görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü
muayyen saatte daimi encümenide bulunmaları. (7820)

D. Denizyolları U. Müdürlüğü İlanları

9 Birinci Teşrinden 16 Birinci Teşrine kadar
Muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri,
kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Karadeniz), Perşembe 12 de (Tari), Cuma 10 da (İzmir) ve Pazar 16 da (Ege). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Mersin), Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi, Salı ve Pazar 9.50 de ve Çarşamba, Perşembe ve Cuma 15 de (Sus). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Galata rıhtımından.
Sandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Mersin) ve Cumartesi 20 de (Çanakkale). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bursa). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Kemal). Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir Şirah hattına	— Pazar 11 de (Tirhan). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Anafarfa), Cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerden öğrenilir.

Galata baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata şube Acenteliği	— Galata rıhtımı, Mintaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.	22740 (8188)

IKDAM

Abone Şartları

	DAHİLİ	HARİCİ
Senelik	1200 Kr.	2300 Kr.
6 aylık	600 Kr.	1050 Kr.
3 aylık	300 Kr.	800 Kr.
1 "	100 Kr.	

İLÂN

TEK SÜTUN

SANTİMİ

Birinci Sahife	400 kuruş
İkinci Sahife	250 kuruş
Üçüncü Sahife	200 kuruş
Dördüncü Sahife	100 kuruş
5 - 6 ıncı sahifeler	50 kuruş
7 - 8 inci Sahifeler	30 kuruş
Gazetemizde neşrettirilecek bilcümle ticari ilânlar yalnız Ankara caddesinde Kahramanzade hanında ilâncılık Kollektif şirketinden alınır.	

Kanunî Mümessili ve Neşriyat Direktörü: A. Naci, Basıldığı Yer: Son Telgraf Basımevi.

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira Kr.	% 7,5 tem. Lira Kr.	Eksiltmenin Şekli	Saatleri
Arap sabunu	3000 Kgr.	420 —	31 50	Açık eksiltme	14
Benzin	40000 "	8000 —	600 —	Kapalı zarf	15
Gazyağı	16000 "	2360 —	177 —	Açık eksiltme	16
Muhtelif elektrik malzemesi	91 Kalem	1967 40	147 55	Açık eksiltme	16,30

I — Şartnameleri ve müfredat listeleri mucibince yukarıda cins ve mikdarları yazılı 4 kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle eksiltmeye konulmuştur.
II — Muhammen bedelleri muvakkat teminatları eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.
III — Eksiltme 11/X/939 Çarşamba günü Kabağda tevazim ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
V — Benzin münakasasına girecekler mühürli teklif mektuplarını kanunî vesailerle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri diğer eksiltmeye girecekler % 7,5 teminat paralarıyla yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7676)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "	2,000 "
4 "	250 "	1,000 "
40 "	100 "	4,000 "
100 "	50 "	5,000 "
120 "	40 "	4,800 "
160 "	20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 500 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.